

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни — 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

МАҲАЛЛАНИНГ ОНАХОНИ

1 Октябр — ўқитувчи ва мураббийлар кўни

Чилонзор тумани Лутфий маҳалласида умргузаронлик қилаётган табаррук онахон Турсунхон ҳожи она Исқандарова 70 баҳорни қаршиладилар.

Бугун таваллуд кунларида тенгдошлари, маҳалладошлари, шогирдлари даврасида танбурга жүр бўлиб кўшиқ қўйлаётганлари устига бориб қолди. Онахон куй-кўшиқлари билан бизнинг ҳам кўнглимизни хушнуд этдилар. Бир пиёла чой устида у кишини суҳбатга тортдик.

- Ҳожи она, бахт тушунчасини биз ёшларга изоҳлаб берсангиз?

- Уни бир оғиз сўз билан таърифлаб бўладими, болам. Келин бўлиб чимилдиққа кирганим бахт эди. Биринчи фарзандим туғилгани ҳам бахт эди мен учун. Қизимни узатиб, ўғлимни уйлаган куним ўзимни еттинчи осмонда ҳис этганман. Санайверсам бахтли кунларимнинг адоғи йўқ. Уч йил бурун чолим оламдан ўтганда, - дея кўзларига ёш олдилар ҳожи она, - мен учун ҳаммаси тугагандай туюлганди. Ўғил-қизларим, мана шу сиз кўриб турган жон-жигар маҳалладошларим мени суяди. Улар мени тарки дунё қилишдан асраб қолди, болам. Мўҳими, тинчлик, хотиржамлик, ҳамжиҳатлик бўлсин, меҳр-оқибат сўнамсин.

- Ҳожи она, ҳамжиҳатлик ҳақида сўз очдингиз. Умр йўлдошингиз билан кечган ширин дамларингизни ҳам эсга олсангиз.

гизни ҳам эсга олсангиз.

- Биз олийгоҳда ўқиб юрган пайтимиз топишганмиз. У киши мағрур ва бир сўзи, шу билан бирга сержаҳл ҳам эдилар. Бир гапларини икки қилмасдим. Бир мактабда ишлардик. Ҳожи дадангиз билан 45 йил турмуш курдик. Оллоҳ раҳмат қилган бўлсин, ажойиб инсон эдилар. Жудаям меҳнаткаш, кўллари гул эди. Шу иморатларни ҳам пойдеворидан тортиб, эшик-дераза, ромларигача ўз кўллари билан тиклаганлар. Ҳамиша бамаслаҳат иш қилар эдик. Оилада бир-бирини тушуниш яхши. Бир-бирини қадрлаш жуда катта бахт болам. Рўзгоримизни тиклаш ниятида бир ярим ставка иш олгандим. 5та болани едириш-кийдириш, кирини ювиш, яна не маҳалгача 5-6 соатлик конспект ёзиш, очиги роса қийналганман. Баъзан рўзгоримиз янги эмасми, узилишлар бўларди. Ҳозирги ёшларнинг пичоғи ёғ устида. Фақат меҳнат қилса бас. Бир ўғлим Македонияда, бири Москвада, кичиги

шу ерда, икки қизим ҳам иш билан банд. Рўзгорлари обод, 13 набирам, 2 эварама бор. Уларни кўриб кўнглим хотиржам.

- Қайнона-келин можароси қаердан келиб чиқади?

- Оллоҳга шукр, икки қиз чиқардим, уч келин туширдим. Энди сизга айтсам болажоним, қарс икки кўлдан чиқади. Агарки келинларим вақтида айтганларимни қилишмаса, гапимга кулоқ солишмаса, менинг жаҳлим чиқади албатта. Лекин улар ҳам кўнглимга қараб, иссиқ-совуғимдан хабар олиб туришади. Ширин

сўзларини мендан аяшмайди. Шунда бирпасда жаҳлимдан тушиб қоламан. Қайноналар ўзларининг келинчаллик даврини эслашса, келинлар эса ўзи ҳам қайнона бўлишларини эслашса олам гулистон.

Кўпни кўрган онахон шу кунни чиндан ҳам бахтиёр эдилар. Гул кўтариб келган шогирдларининг ҳар бирини бағрларига босиб юзларидан ўпардилар. Кўнглимдан Турсунхон ҳожи она бутун маҳалланинг онаси экан, деган ҳаёл кечди. Барчамизга шундай бахт насиб этсин.

Тоҳир НОРИМОВ

- Муаллимлик касбининг юки оғир эканлигини ўзим ўқитувчи бўлганимдагина англаганман, - дейди Тошкент шаҳридаги 299-мактаб ўқитувчиси Мамлакат Раҳимбердиева. У 30 йил ҳалол ва фидокорона меҳнат қилиб "Биринчи тоифали муаллим" даражасига сазовор бўлган. Бугун фидойи касби туфайли хўрмат-эъзозга сазовор ўқитувчи опадан сабоқ олган кечаги ўқувчилар бугунги кунда ҳаётимизнинг турли жабҳаларида ишламоқдалар. Шогирдлари орасида ўқитувчиликдек машаққатли касбга меҳр қўйганлари ҳам анчагина.

М. МИРСОДИҚОВ

ОЛТИНОЙ ОПАНИНГ ОЛТИНЛАРИ

Биз қимматбаҳо деган сўз қийматини жонсиз буюмлар билан ўлчаб ўрганганмиз. Аслида эса дунёда бегубор қалбдан кўра қимматлироғи бормикин? Йўқ. Олтиной опа бошланғич синф ўқувчиларига сабоқ берган илк кунлардаёқ бу нарсани англаб етганди. Мана йигирма йилдан ошибдики, болалар унинг чинакам олтинларига айланиб қолди.

- Туну кун ўқувчиларимнинг фикри-ёди билан яшайман, - дейди опа. - Ҳатто тушларимда ҳам нимадир янги гап айтиб, уларни хурсанд қилаётган бўламан. Ўқувчиларим қиқирлаб қулишди. Уйғониб кетаман. Соат кўнги-роғи тинимсиз жиринглаётган бўлади. Илдам тураману, ёзув столимга ўтириб ўқувчилар дафтарларини варақлай бошлайман... Тонгги иш соатлари кишига нима учун керак? Муттасил изланиш, ўз-ўзини камолга етказиш учун, шундай эмасми? Айниқса ўқитувчи учун бундай соатларнинг қадри ўзгача. Истиклол ўқитувчиси шунчаки ишлаб, шунчаки дарс беришга ҳаққи йўқ. Ахир бугунги болалар ўта зукко, уларни ёлғон гоёлар билан алдаб бўлмайди. Фақат ростни сўзлаш шарт!

Олтиной опа Акабоева аслида туғма педагог. У Тошкент шаҳрининг Мирзо Улуғбек ту-

манидаги 241-мактабда иш бошлаганидан буён ўтган вақт ичида фақат ўз устида изланди, жамики яхши фазилатларини, кучи ва тажрибасини ёш авлод тарбиясига аямай сарф этди. Болалар қалбида меҳр уйғотди, уларга ардоқли бўлди.

- Билсангиз, ҳаётда мен энг кўп унвон олган аёлман, - дейди Олтин ой опа. - Ўқувчиларим юрагидagi меҳр, ота-оналарнинг менга ишончи, ҳамкасбларимнинг хўрмати, умр йўлдошим ва уч фарзандимнинг эъзоз эҳтироми, ҳамма-ҳаммаси менинг унвонларим. Бу унвонлар ҳаёт йўлимни ёритди, мени эзгуликларга илҳомлантиради...

Опа жилмаяди. Афтидан шу дамда ўқувчиларини кўз олдига келтириб ўзи ҳам ҳаяжонланади. Бу ҳолат эса ҳар кун такрорланаверади.

Г. ЖАМИЛОВА

КЕКСА МУРАББИЙЛАРГА ЮКСАК ЭҲТИРОМ

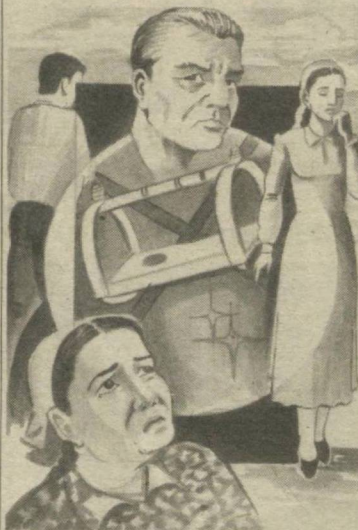
Яқинда, пойтахтимизнинг Наврўз ресторанида, "Қарияларни қадрлаш йили" ҳамда ўқитувчи ва мураббийларнинг касб байрамларига бағишлаб Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасига қарашли 8 - Бизнес мактабида бир неча йиллар фаолият кўрсатган кекса мураббийларга атаб байрам дастурхони ёзилди. Кекса педагогларга ва 60 ёшга тўлган пе-

дагоглар Карим Усмонов, Турғун Қодиоровларга эсдалик совғалари берилди.

- Пазандалик санъати ҳар бир миллатнинг характерини ёритиб беради, - дейди 8-Бизнес мактаби директори Эркин ака Умарқулов. - Ўқувчиларга билим беришда ҳамиша кекса устозларнинг таъриба ва малакаларига таянамиз.

ХУЛКАР

ОТА ЎКИНЧИ

Хизмат юзасидан катта бир муассасанинг раҳбаридан зарур рақамларни, мавзуга оид фикрларни қозоғизга туширишимдан сўнгги унинг ташвишга тўла нигоҳига эътибор бердим.

- Тинчликми? Нимадандир кўнглингиз хирага ўхшайди?
"Саволим малол келмадимикан", деган уйда ўрнимдан кўзгалмоқчи бўлганимда суҳбатдошим "ёрилди".

- Ота-она фарзанди катта бўлса, касб-хунари қилиб, бошини икки қилсам, тўй қилсам, дейишди. Афсуски, ҳозирги пайтда баъзилар куда-андачиликдан ҳам манфаат кўрадиган бўлиб кетишибди. Умр йўлдошим билан ўғлим, қизимни ҳар жиҳатдан етук, ақлли қилиб тарбиялашга ҳаракат қилдик. Минг шукрки, ўғлим ҳам, қизим ҳам одобли, билимли бўлиб етишибди.

Қизим тиббиёт коллежини тавомлаган йили ўзим яхши танийдиган оиладан совчи келди. Бу одамнинг оппоқ сочларини ҳурматидан ҳеч кимдан маслаҳат сўрамай розилик бериб юбордим. Шу тариқа кенжа ўғилга қизимни узатдик. Орадан бир йил ўтиб ўғиллик бўлишди. Бу орада қуёв бола институтнинг сиртки бўлимини тамомлади. Кудамнинг илтимоси билан қуёв болани солиқ идорасига ишга жойлаштириш учун ёрдам бердим. Бу орада қизим ўғилчасини боғчага бериб, касалхонадаги ишга қайтди. Бир куни умр йўлдошим бир гапни айтиб қолди. Қизимиз кундузи ишлашидан ташқари тунги навбатчиликда ҳам ишлаётган экан. "Нега кечаси ҳам ишлаяпсиз қизим?" - деб сўрасам, ойлик маоши оз бўлгани учун қайнонасининг маслаҳати билан тунги навбатчиликини олган экан. Ичимда нимадир узилгандек бўлди. Ахир набирам ҳали ёш бўлса, унга иссиқ овқат тайёрлаш, оқ юйиб, оқ тараш онанинг бурчи эмасми? Шу топда қизимга ҳеч нима демадим. Узоқ ўйлай-ўйлай ечимини топдим. Қизимни икки ишлар соҳасига ишга жойладим. Ҳар қалай маоши кўпроқ. Қолаверса, икки кун уйда бўлади, бир кун навбатчиликда туради. Қизим шах-

римиздаги ўлкан ишлаб чиқариш корхоналарининг бирида ишлаб бошлади.

Орадан бирор йил ўтиб, эркак кудам ҳовлимизга кириб келди. Набирамизга тўй қилмоқчи бўлаётганини айтди. Мен рози бўлдим. Тўй кунини белгилдик. Эртасидан бошлаб, тўй ҳаракатига тушдим. Ҳовлимизда набирамизга атаб новвос боқаётган эдик. Аммо тўй ҳаражати биргина новвос билан битмайди. Қариндош-уруғ, ёрубиродалардан қарз-қавола қилиб, зарур нарсаларни харид қилдик. Хат-

то тўй дастурхонига қўйиладиган масалликлару нозу неъматларни ҳам ҳисобга олдим. Тўй кунини хизмат қиладиган ҳофизни ҳам тайинладим. Ҳамма ҳаражат битгач, кудамникига келдим. Қизим уйда бир ўзи экан. Қудаларим эса дам олишга санаторияга кетишибди. Тўй белгиланган кунга уч кун қолганда келишаркан. Ана холос, дедим ўзимча. Энди буги қандай бўлади? Қизимнинг кўзларидан ёш кўрдим. Тўй бўладиган

МЭЛОХА.
МЭШОХА.
МЭНОХА.

хонадонда тўй учун ҳеч қандай ҳаракат қилинмаган эди. Тўй дастурхонига қўйиладиган ичимликларни ҳам ўзим оладиган бўлдим. Ҳа, майли, қилсам қизим, набирам учун қилсам-да дедим-да, шунча кетганинг бири-яна бир яқин қадрдонимдан қарз олиб, ичимликларни ҳам тайёрлаб қўйдим... Тўйдан уч кун олдин кудаларимиз дам олишдан қайтишди. Хуллас, тўй бўлди. Кудам кўрак кериб, келган кетганини кузатиб, тўй эгаси деган номни олди шу кунни. Аммо қизим тўйдан кейин тинчгина яшай олмади. Қуёв бола тез-тез ичадиган, уйга келмайдиган одат чиқарибди. Хатто гиёҳванд моддаларни истеъмол қиладиган бўлибди. Аввалига қизим уйимизга йиғлаб келганида ўзини койир эдим. "Қуёв бола уйга келмаётган бўлса, ўзингиз айбдорсиз қизим", дер эдим. Ахир йигит киши уйда ширин муомала, мазали овқати, тотув оиласи бўлса, қаерга ҳам кетарди, дея қизимга насихат қилардим. Афсуски, қизимнинг турмуши кундан-кунга орқага кета бошлади. Ранг-рўйи синикқан, кўзлари киртайганини кўриб юрагим эзилди. Бир-икки кудамникига бордим. Улар эса менга дом олиб бериб, алоҳида уй билан таъминлашимни сўрашди. Мен бунга рози бўлмадим. Ота-онаси олдида яшаб, ўзини тутишни билмаган ўғил алоҳида уйда яхши бўлиб қолармиди?.. Мен қудаларимдан бошқа бирор жўялроқ гап чиқармакан, деган умидда эдим. Ҳаммасидан ҳам ўтиб тушгани - тўйдан кейин биз томондан олиб бо-

рилган ортиқча нарсаларни сотиб, қарзларини тўлагани учун қайнонаси қизим билан гаплашмай қўйибди.

Тўйдан кейин кўп ўтмай қизимни, набирамни уйимизга олиб келдим. Ҳозир набирам 1-синфда ўқийпти. Қизим иш-лаяпти. Орадан деярли бир йил вақт ўтди. Лекин бирор марта ҳам қуёвим, қудаларим "буги нима бўлади?" деб келишмади.

Орадан яна уч-тўрт ойча вақт ўтди. Бир куни хонамга қуёв бола кириб келди. "Келинг, ўтиринг", дедим. Бирор марта ҳам ўғлини кўргани келмаган қуёв бола ҳозир "узр" сўрайди дея хом ўйлаган эканман. Дабдурустан: "Дада, мени аттестациядан ўтказишмади, ёрдам бермасангиз бўлмайди", деди. Кўз олдим қоронгулашиб кетди. Қарахт бўлиб қолдим. Фарзандини, оиласини сариқ қақага олмай-диган шу ношудга қизимни ишонган эдимми, дедим ўзимга ўзим. "Майли, сиз бораверинг, ҳал қилармиз балки", дедим. Тилимга қатор-қатор гаплар келди-ю, шайтонга ҳай бердим. Нима бўлганда ҳам набирамнинг отаси бўлгани учун ҳеч нарса гапирмай чиқариб юбордим...

Бу эркатой ўғил қизимни ҳеч қачон бахтли қилолмаслигини ўйлаб, юрагим сиқилди. Айтганча, бундан аввал ҳам аттестациядан ўта олмаганида қизим орқали ёрдам сўратиргани ёдимга тушди. Кейин билишимча, қуёв бола мени хурматимдан аттестациядан синов шарти билан ўтиб юрган экан.

Мен бир нарсани тушуниб етдим. Қудалар аввал бошида уйимизга совчи бўлиб келишганида менинг раҳбар эканим, қўлимни қаёққа узатсам етажгаги ҳисоблаб кўришган экан. Мен энди қизимнинг оиласи тикланишидан умидимни уздим.

Ҳўш, ўзим жуда ишонган кудам қандай одам эди, дея ўзимга савол бераман, ўзим жавоб топаман. Назаримда у имони суст одам экан. Имони суст одам-ташқи кўриниши ювош, меҳрибон, одобли кўринад. Аслида оилада ўз сўзига эга эмас. Мен ҳеч бир одамнинг ана шундай кишилар билан қудам бўлиб қолмаслигини хоҳлардим. Чунки бундай одамнинг зурриёди ҳам шунга яраша тарбия олган бўлади.

Ота-оналарга айтар сўзим шуки, қиз ёки ўғлингиз тақдирини ҳал қилишдан аввал узоқ ўйланг. Сўраб-суриштиришдан тортинманг. Ахир халқимизнинг етти пушти ким бўлса, авлоди ҳам шу бўлади, деган нақли мағзини чаксақ зарар қилмайди. Мен ана шуни афсуски, кеч тушундим...

Суҳбатдошим — раҳбар. Кўпчилик унинг ўзига, оиласига ҳавас қиладди. Кучли дард ва огрик билан айтган гапларини қозоғизга тушириб, кўпчилик эътиборига ҳавола этишни лозим кўрдим.

Сиз нима дейсиз, азиз муштарий? Оила нега барбод бўлди? Мансаб, манфаат қўзланган қудачиликнинг умри боқийми? Умуман оилада бахтга эришиш кўпроқ кимга ёки нимага боғлиқ?

Ана шулар ҳақида битилган мактубларингизни кутамиз.
Феруз МИРЗАОЛИМОВА
Андижон шахри

ҲАЁТИМ МАЗМУНИ — БОЛАЛАР

Ўзбекистон Болалар жамғармасининг бўлим бошлиғи Раъно Каримова Мустақилликнинг 11 йиллиги муносабати билан «Шухрат» медалига сазовор бўлди.

- Раъно опа, сиз бу мукофотга республика Болалар жамғармасидаги кўп йиллик фаолиятингиз учун сазовор бўлдингиз. Шу муносабат билан Болалар жамғармасининг фаолияти ҳақида гапириб берсангиз?..

- Болалар жамғармаси аввало оила билан, қолаверса, маҳалла, мактаб, умуман болаларга тааллуқли ҳар бир ташкилот билан ҳамкорликда ишлайди.

Ундан ташқари, фақат тарбияси оғир ёки ёрдамга муҳтож болалар эмас, иқтидорли болалар билан ишлаш ҳам жамғармамизнинг

вазифаларига киради. Болалар жамғармасининг ташаббуси билан яқинда Болалар Парламенти тузилди.

Фарзандларимизнинг ҳар томонлама етук, дунёқароши кенг бўлиб камол топишига эришишимиз керак. Бунинг учун аввало болаларнинг ҳуқуқий билимларини оширишимиз керак. Болалар Парламентининг биринчи сессияси Конституция-миз ҳамда "Бола ҳуқуқлари Конвенцияси"га бағишланди. Анжуманда иштирок этган ўқувчилар бола ҳуқуқига оид қонун ҳужжатларини ҳаётга татиқ этиш, болалар ҳуқуқларини химоя қилиш бўйича ташаббуслар билан чиқадиган, болаларни сиёсий, ғоявий ва ижодий соҳада баркамол инсон бўлиб етиштиришга кўмаклашадиган сабоқларни олишиди.

Зиммамиздаги масъулият катта. Менга берилган мукофотни мана шу эзгуликлар йўлида меҳнат қилаётган Болалар жамғармасининг ҳар бир жонкуяр ходими меҳнатига берилган баҳо деб тушунаман.

Х. ХОТАМБОВА
суҳбатлашди

БИРИНЧИ ҚАЛДИРҒОЧЛАР

20-сентябр куни Тошкент вилояти ҳокимиятида Республика Болалар Парламентининг маъмур вилоятдан танлаб олинган 21 та депутати билан учрашув бўлиб ўтди. Тадбирда Тошкент вилояти ҳокимининг ўринбосари, вилоят хотин-қизлар қўмитасининг раиси Адиба Аҳмеджонова сўзга чиқди.

- Сизлар ватанимизнинг келажигисиз, Болалар Парламентининг биринчи қалдиர்ғочларисиз, - деди у. - Демак, ҳар томонлама етук бўлиб шаклланишингиз нафақат ота-онанинг, ўқитувчи-устозлар, мактаб, маҳалла, балки энг аввало ўзингизга, интилишингизга, тиришқоқлигингизга боғлиқ.

Депутатлар ичида ҳар бир соҳа бўйича алоҳида иқтидорга эга бўлган болаларнинг борлиги алоҳида эътиборга олинди.

Тадбирда шунингдек, ёш депутатларнинг ота-оналари ҳам иштирок этиб, фарзандларининг келгуси ишларида яқиндан ёрдам беришга тайёр эканликлари таъкидланди.

Анжуманда Ўзбекистон Болалар жамғармасининг раиси Инқилоб Юсупова сўзга чиқиб, депутатларнинг сессияда сессияга бўлган иш режалари тўғрисида керакли йўл-йўриklar берди.

Ўз мухбиримиз

Дунё ҳам кулади, сен кулсанг,
Дилларга бахт тўлар сен бўлсанг.
Кулсанг ҳам чекинми умрингдан,
Бахтиёр бўласан улғайсанг.

КУДАЧИЛИК — МИНГ ЙИЛЧИЛИК

**ТОШКЕНТ ШАХАР МИРЗО УЛУҒБЕК
ТУМАНИДАГИ 1-КОРАСУВ ДАХАСИ-
ДА ЯШОВЧИ САНОБАРХОН ЮНУСОВА
ХИКОЯСИ**

кўрсатаман. Келинларим биринчи кунданок менга меҳр қўйди.

Иккинчидан, келинларнинг ўқиши, ишлашига, рўзгор ишларини ўрганиб, вақти келганда соғлиқларини мустақамлаб олишларига яқиндан ёрдам бераман. Мисол учун, Нигорахон қўлимга келин бўлиб келганида эндигина Тошкент Политехника институтининг 1-курсида ўқий бошлаган эди. Институтни битириб олишига ҳаммамиз ёрдам бердик. Бу орада икки фарзандли бўлди. Қизим Саидахон ҳам талаба эди. Ўқидан келди дегунча келинойисига ёрдам берарди. Жиянларига қарарди. Мана ҳозир Нигорахон келиним илмий-текшириш институтида бўлим мудири. Саида қизим болалар шифокори бўлиб етишган. Уйли-жойли.

Кенжа келиним Светахон (дадалари шу исми яхши кўриб, қўйган эканлар) ҳам жуда эсли-хушли, уч фарзанднинг онаси. Ҳозирча уйда болалар тарбияси билан банд. Ўғилларим Ахборжон, Музаффаржон ҳам олиий маълумотли, касб-корли, ҳаммамизга меҳрибон йигитлар.

Учинчидан, биз дадаси икковимиз келинларни бир умр ўзимизга тобе қилиб олиб ўтирамадик. Ўғилларим, келинларим ишлаб

топган пулларни тўплаб юрдик. Ёнига қўшиб ҳовлимиз рўпарасидаги кўп қаватли уйлardan алоҳида-алоҳида хонадонлар олиб бердик. Тўғри-да, оқ-қорани таниб, болаларини катта қилиб олгунча беш-ўн йил бирга яшадик. Энди улар ҳам эмин-эркин, мустақил яшаб, ўзлари рўзгор тебратганлари маъқул. Баъзилар: "Келинлар хизматингизда бўлгани яхши эдию!" дейишади. Шунда мен уларга: "Ҳозир ҳам улар биздан хизматларини аяшмайди. Меҳмон келса, уйда у-бу юмушлар кўпайса келинлар камарбаста. Набиралар доимо дастёр. Ўғилларим ҳар куни эрталаб, кечқурун кириб, ҳол-аҳвол сўраб, нимаики керак бўлса ёрдам бериб туришади. Қолаверса, Анвар акам икковимиз ҳали куч-қувватдан қолганимиз йўқ. Пенсияга чиқиб, дам олиб юрибмиз. Харакат қилсак, қонимиз юришади", деб жавоб бераман. Тўртинчидан, биз қайнона-

қайноталар набираларни тарбиялашда, уларга тўғри йўл кўрсатишда ҳам ёрдамимизни аямаслигимиз керак. Ахир уларнинг ота-онаси ёш, ҳаётий тажрибаси кам. Қолаверса, кўп вақти иш билан банд. Шунинг учун ҳам дадаси икковимиз билганларимизни набираларга ўргатишдан, уларни назорат қилиб туришдан ҳеч чарчамаймиз. Ўқидан бўш пайтларида набиралар бизникида - кўз ўнгимизда бўлишади. Уларни ишга солаемиз. Хуллас, айтмоқчиман-ки, бағри кенглик, вақти келганда кечиримли бўлиш, меҳр кўрсатиш, тарбия масаласида зийрак яшаб - биз қайноналарнинг бурчимиз.

Гапнинг рости, мен бундай бағри кенгликни бир умр ота-онам, қайнота-қайнонам ва Жаҳон опамдан ўрганганман. Жаҳон опам билан ёнма-ён қўшнимиз, олти нафар келинлари бор. Қудалар билан ҳам, келинлар билан ҳам тил топишиб, аҳил-иноқ яшайптилар. "Қудачилик - минг йилчилик, айланайлар, қудаларни ҳурмат қилсанг, келинларни ҳурмат қилган бўласан!" - дейдилар. Жуда тўғри айтидилар...

Санобар опанинг ҳикоясини ҳавас билан тинглайман. Ўғиллари, келинларининг гапларидан завқланаман. Ҳа, бугун маҳалла-қўй, қўни-қўшилар Санобар опа билан Анвар акага, Жаҳон опага таҳсинлар айтишади. Улардан ўрнат олишади.

Санъат МАҲМУДОВА

ОИЛАМ ҚУЁШИ

**Ўзинг бўлгин
болаларга бош,
Қалбингда сўнамсин
меҳрли қуёш.**

Хуршида, сен билан оилавий ҳаётга қадам қўйганимизга ҳам ҳадемай 40 йил тўлади.

Эсингдами ўша биринчи танишувимиз, бир-биримизга гапиролмай қизаришлар, охи боласига ўхшаб хуркиб туришлар...

Сенинг Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтини ўқиб юрган кезларингизни кўз олдимга келтирар эканман, метин

Фақат сизга аталган сўзим

и р о - данга, сабру бардошингга тасаннолар ўқигим келди: бир ёқда воёга етмаган катта-кичик фарзандинг, бир ёқда кекса касалманд онам, бир ёқда мактаб ишларинг. Кечаси соат иккиларгача дарс қилар эдинг, эрталаб улгуролмайман деб, ҳовлини чинидек супуриб-сидириб, сув сеппи қўярдинг.

Эрталаб сахарда туриб болаларни кийинтирардинг, чойларини ичириб мактабга кузатардинг, онамга нонушта тайёрлардинг. Ўзинг эса бир пиёла чой ичишга вақт тополмасдинг.

Эсимда, иккимиз ҳам давлат хизматчиси эдик. Колхозда боғимиз бўлар эди, даламиз ҳам бор эди. Болаларимиз ҳали ёш, қўлидан иш келмас эди. Ҳамма ширин уйкуда ётганида иккимиз сахарда туриб, тонггача далада меҳнат қилар эдик. Яна ҳамма қатори ишга барвақт борар эдик.

Гоҳида хайрон қоламан: қаердан олганмиз шунча куч-қудратни, сабр-бардошни...

Мана ҳаммаси ортда қолди. Келинларинг иззатида, набираларинг қуршовида кун кечирмоқдасан.

Ҳаётимда умр йўлдош танлашда янглишмадим. Рўзгор аталмиш оғир юкни баробар кўтаришдинг. Ёш авлод тарбиясидек жуда машаққатли, аммо шарафли иш учун тер тўқдинг, ҳалол меҳнат қилдинг, икки ўғил, беш қизни тарбиялаб, ўқитиб улғайтиришда, уйли-жойли қилишда меҳнатларинг бериб қўйд.

Мана ўн саккаданга кизта бир-биридан ширин набираларнинг бувиеси бўлдинг.

Оллоҳдан сўрайман, шояд жаннатга бўлган бўлсанг, ахир беш қизни уйли-жойли қилдинг-ку. Иккита бир-биридан гўзал келинларга қайнона бўлдинг. Ўтган қувончли ва ташвишли кунларимни ўйлар эканман, сабр-бардошингга, ақл-заковатингга тан бермасдан илоҳим йўқ. Балки, хонадонимиздаги тўқинсончилик, хотиржамлик, аҳиллик, бир-бирига меҳрибонлик, одоб ва ахлоқ Сенинг хизматларинг, сабр-бардошинг, мустақам ироданг эвазига Оллоҳ томонидан берилган мукофот бўлса, не ажаб!

Оллоҳ бизга тўрт мучамизни соғ қилиб, болаларимизнинг роҳатини кўришни насиб этсин.

**Қурбонбой ҚАЮМОВ
Тошкент тумани,
Чувалачи қишлоғи**

СЎЗНИ СОҒИНИШ ЯПТАЙМАН

...Ўшанда киши фасли эди. Ҳамма нарсадан ҳафсалам пир бўлиб илмий ишларим ва бемор болаларни даволаш билан овора эдим. Шундай кунларнинг бирида ҳамкасб дугонам: "Биз сени турмушга бермоқчимиз", - деди. Бунга жавобан мен мийғимда килиб: "Энди мен учун турмуш қуришга кеч бўлди", дедим-да ишга берилиб кетдим. У эса менга қараб: "Ҳазил эмас, айтилган гап — отилган ўқ, дейдилар. Сўздан қайтиш йўқ", - деди. Унинг бу нияти кунлар ўтиб ижобат бўлди.

1993 йил фаслларнинг энг гўзали — мафтунокор май ойининг охирида Азимжон Каримов билан тўйимиз

бўлди. У киши мен кутганимдан ҳам зиёда ақлли, меҳрибон, оилапарвар экан. Азимжон ака кўпни кўрган, кўнгли пок, ўта маданиятли, аёлларга жуда эътиборли инсон эди. Қўлидан келадиган яхшиликни бировдан қанда қилмасди. Айниқса, қўли сал калтароқ одамлардан ёрдамла-

бир томони Азимжон ака бору йўққа бир хил қарарди. Иши тушганлар уйга ҳам келаварарди. У киши эса уларни очик чехра билан қабул қилар, қўлидан келган ёрдамини аямасди. Нечанча одамларга ўз ҳисобидан тўй ҳам қилиб берди. Айниқса, етим-есирлар бошини кўпроқ силларди.

Мен узок Хоразмдан Андижонга келин бўлиб тушганлигим учун ҳаммадан кўпроқ унга суяниб қолган эдим. У киши мен учун катта тоғ эди. Барча қариндош-уруғларимнинг ўрнини босарди.

Азимжон акам тирик бўлганларида 55 ёшга ўларди. Афсус! Минг афсус! Бундай бағри дарё одамни Худойим менга қўл қўрди. Юрагим бир умрга яраланди. Уни қўпинча орқаваротдан Азим дарё дейишарди. Биз ҳам ана шу Азим дарёнинг ирмоқлари бўлиб яшаймиз.

**Севарахон КАРИМОВА,
тиббёт фанлари номзоди
Андижон**

Хотира — муқаддас

кўраман деганингизда 67 ёшингизда бешафқат ажал сизни олиб кетди.

Ана шу бизнинг юрагимизда армон бўлиб қолди. Она-жоним, сизнинг ширин сўзларингизни, камтар инсон бўлганлигингизни ҳар куни бир эслаймиз.

Топилмас дуру-ғавҳарим Онажоним, қабрингиз нурларга тўлсин, кўпнинг дуоси ижобат бўлиб, жойингиз жаннатда бўлсин.

**Қизлари номидан
Мавжуда МУҚИМОВА
Навоий вилояти,
Нурота тумани**

ТОПИЛМАС ГАВҲАРИМ

Волидаи мухтарамам Норбиби САФАРОВАНИ ёдлаб

Муносибам, сиз отам раҳматли билан умргузоронлиқ қилиб, биз 7 нафар фарзандни воёга етказдингиз. 3 ўғилни уйлантириб, 4 қизни уйли-жойли қилишда сизнинг ўрни-гиз, меҳнатингиз чексиз эди. Келинларингизни ўз қизингиздай кўриб, уларга ҳеч қачон ёмонликни раво кўрмадингиз, хоҳисорингиз Онамжоним.

Сизнинг меҳнатингиз зое кетгани йўқ. Биз опа-сингилар тинч-тотув яшаб, турмуш

кечириб келмоқдамиз. Онамжон, сиз бизга ростгўйликни, ҳалолликни, катталарга ҳурмат, кичикларга иззат-да бўлишни ўргатдингиз. Мана шу нарсаларга амал қилиб кам бўлганимиз йўқ, ҳудода шукр, ҳамма нарсамиз бор, лекин сизнинг меҳрингизга зормиз, Онамжон.

Биз фарзандларни оғир даврларда не-не машаққатлар билан воёга етказиб, айни ҳузур-ҳаловатимизни

СИЗ ХАЛИ ҒУНЧАСИЗ...

- Ҳеч ким мени тушунишни хоҳламайди. Хатто энг яқин дугонам ҳам менга қарши. Онамга айтишга қўрқаман, дейди телефонда сўзлаётган қиз.

- Тушунтириб гапирингчи, дугонангиз бекорга қарши бўлмаётгандир?

- Ёшим 18 да. Оилали йигитни яхши кўриб қолдим. Унинг ёши 30 да. 2 та фарзанди ҳам бор.

- Қўра била туриб ўзингизни чўққа урибсиз-да?

- У киши бизникига келиб-келиб юрарди. Бирда тақдирдан нолиб гапириб берди. Ота-онаси зўрлаб уйлантиргани учун, хотинига кўнгли йўқ экан. Унинг устига хотини ўта рашқчи, кунда бир жанжал чиқараркан. Бошда унга раҳмим келди. Кейинчалик, унинг ғамгин кўзлари кўз ўнгимдан кетмайдиган бўлди. Раҳм-шафқатим муҳаббатга айланди. Яқинда бир қариндошимизнинг тўйига у ҳам келган эди. Озроқ ичиб олгани учунми, мени севиб қолганини тан олиб: "Хотиним билан ажрашаман, уй-жойимни ҳам унга бериб, бошқа

уй олиб сизга уйланаман", - деб айтди. Шундан бери муҳаббат ўти ичубағримни куйдиради.

- Кечирасиз синглим, гапингизни бўламан. Унга раҳм-шафқат қиламан деб яхши кўриб қолдим, дейсиз. Ўша раҳм-шафқатнинг ярмини унинг иккита норасида гўда-гига ҳам улашганингизда муҳаббат ўтида ёнмай, у билан ака-сингил бўлган бўлардингиз. Унга туғанмас бахт ҳадя этмоқчи бўлгасиз, аммо ўз қонидан пайдо бўлган фарзандларининг келажагини ўйламаган инсон сизга вафо қилармикан? Ажралиб келиб, сизга ўйланмоқчи бўлаяпти. Хали ота-онангиз нима дейди, бунга Худо билади. Сиз ҳам, у ҳам ҳаёлот осмонда учмай ерга тушиб, ён-вериларингизга қарасаларингиз яхши бўларди. Тенгдошларингизнинг кўзига қандай қарайсиз? "Бирор айби бордир, хотин қўйганга турмушга чиқаяпти", дейишмай-дими? Сиз хали очилмаган ғунчасиз. У эса аллақачон очилиб, ким

билсин неча бир димоқни хушбўй ҳиди билан сархуш қилган бир гул. Кўнглингизга малол келмасину, дугонангизнинг куйинганича бор экан. Хали ҳам кеч эмас, ўзингизни кўлга олишга ҳаракат қилинг. Тўғри, бошда қийин бўлади. Хафталар, ойлари ўтиб кўникиб кетасиз. Ўзи нима иш билан шугулланасиз?

- Олийгоҳда ўқийман.

- Жуда яхши, юзлаб эс-хушли, чиройли, сизнинг ёшингизга мос йигитлар ичида юрибсизу, оилали эркакка ишқингиз тушганига ҳайронман.

- Э, улар кўзимга ёш боладай бўлиб кўринади. Қилиқлари ҳам бачкана. Менга ёқмайди.

- Сизчи, сиз ҳам хали ёш бола бўлмай нима сиз? Болалигингиз учун ҳам адашгансиз-да. Менинг гапларимдан хафа бўлмадингизми?

- Йўғе, мени уйлантириб қўйдингиз.

- Яхшилаб ўйланг синглим, 3-4 кундан кейин яна кўнғирок қилиб, нима қарорга келганингизни албатта айтинг.

Лола АХМЕДОВА

КЕННОЙИЖОН, СИЗНИ ЯХШИ КЎРАМАН!

Кўнғирок қилган қизчанинг овози жуда ёқимли эди. У ҳаяжон ва қувонч билан гапирарди.

- Иسمи Умида, фамилиям Абдуазимова, Ҳасанбой қишлоғидаги А. Икромов номи 9-мактабнинг 7-синфига ўқийман. Сизларга ўзимнинг ажойиб кеннойим ҳақида гапириб бермоқчи эдим.

Кеннойим чиройли, меҳрибон, ниҳоятда доно-ю, зийрак. Мен у кишидан рўзгор ишларини ўрганаётман.

Аслида Жаҳонгир амакимнинг тўйи бўлганда мен қувониб кетгандим. Тўй кунни кеннойимнинг гўзаллигини ҳамма мактаганида у билан фахрланганам. Кейин билсам, кўнгли ҳам чехрасидеги чиройли экан. Бизнинг оиламизда мендан кейин уч нафар укаларим ҳам бор. Кеннойим эса бизнинг ҳаммамизни яхши кўриб, бағриларига босиб, юзларимиздан ўпарди. Сўзлари шириндан-ширин эди. Кейин кеннойим менга: "Умидаҳон, сиз ҳадемай катта бўлиб қоласиз. Келинг, бирга овқат пиширамиз. Сиз тезда ўрганиб оласиз. Яна тикиш-бичишларни,

турли пишириқларни ҳам ўргатаман", - деди. Мана ҳозир ҳамма нарсани ўрганиб олдим. Кеннойим фарзанд кўрди. Кеннойимнинг боласини суюб кўтариб юраман.

- Умида, кеннойимнинг бизнинг газетамизни ўқийдими?

- Ҳа, ҳар бир сонини ўқийди. Мен у кишининг хурсанд бўлишини жуда истаганим учун сизларга кўнғирок қилаёйман. Агар газетада сўзларим чиқса, қўтилимаган соғва бўлар эди-да.

- Яна нималарни айтмоқчисан?

- Биласизми, очиги ҳаяжонланаяпман-да. Қўлимда кеннойимнинг боласини ҳам кўтариб турибман. Қанинди, ҳамма кеннойилар ҳам Насиба кеннойимдек бўлишса... Оиламизда у киши бўлмаган кунларда фойз ҳам қолмагандек туюлади менга. Баъзи қизлар кеннойилари ҳақида ёмон гап-пиришса жўлим чиқади. Чунки, яхши гап эшитишни истаган қизларнинг ўзи аввало яхши бўлиши керак, шундай эмасми? Мен Жаҳонгир амаким билан Насиба кеннойимнинг узок умр кўришларини,

бахтли бўлишларини истаيمان. Келгусида ўзим ҳам улар каби пазанда, чевар бўлишни орзу қиламан. Буларнинг рўёбга чиқишида ҳам кеннойимнинг ҳиссаси катта бўлади...

Бизнинг хузурымизга келганлар орасида кўп келинчаклар оилаларининг бузилиб кетишларига қайнсингилари сабабчи бўлаётганликларини, агар улар бўлишмас эру- хотин жуда бахтли яшашлари мумкинлигини айтишарди. Умидаҳон эса ўзининг севишли кеннойиси билан фахрлинишни айтипти.

Демак, яхши сўз, муомала, қолаверса гўзаллик билан ҳам яхшилик уруғини сочса бўлар экан. Насибaxonнинг ота-онаси ҳам қизларини ана шундай тарбиялашганлиги кўриниб турибди. Уларнинг энг катта бахти ҳам шунда. Илоё юртимизнинг ҳар бир хонадонига Насибaxonдек келинлар кириб келсин...

М. КАРИМОВА

Чоршанбадан чоршанбагача — Кўнғирокларингиз, мактубларингиз...

МЕНИНГ КЎНГЛИМ БОШҚАДА...

- Менга маслаҳат бера оласизми, опахон? - дея сўз бошлади кўнғирок қиз, ўзини Адиба деб таништириб қилиб.

- Нима бўлди синглим, қани гапиринг-чи? - дея сўрадим ундан.

- Маҳалламизда Музаффар исмли йигит яшайди. У билан битта мактабда ўқиганмиз. Ўша бола икки йилдан бери холи-жонимга қўймайди. Хат ёзади, телефон қилади. "Сени яхши кўраман, сенсиз яшай олмайман, сендан бошқани демайман", - дейди... Ўқишга бораётганимда ҳам, қайтаётганимда ҳам мени кузатгани-кузатган.

- Сиз-чи, сизнинг унга муносабатингиз қандай?

- Мен... Мен Бахтиёр исмли курсдошимга кўнғил қўйганман. У самарқандлик.

- Музаффарга севган йигитингиз борлигини айтмаганисиз?

- Йўлими тўсган пайтлари, беҳуда уринаётганини, аҳду паймон қилган йигитим борлигини қўп айтганман. Ундан ташқари, мени Бахтиёр билан бирга кўп кўрган. Шундай бўлса-да орқадан юришини қанда қилмайди. Бироқ, Бахтиёр Музаффар ҳақида ҳеч нарса билмайди. Чунки рашқирок, унинг кўнғилига гулгула солишни истамайман.

Баъзан Музаффар севган йигитимнинг олдига бориб мени севишини айтишдан, уни айлантиришга ҳаракат қилишдан чўчирдим. Лекин у шу пайтгача бундай ишни қилгани йўқ. Шундай бўлса-да, ҳар сафар менга рўпара келган вақтида: "Бахтиёр ўзининг қишлоғига кетади, сен барибир менга насиб қиласан. Сени қанча бўлса ҳам кутаман. Мени яхши кўриб қолишингга умид қилиб яшай-вераман", - дейишини қанда қилмайди. Мен унинг бу сўзларидан ҳавотирга тушмайман. Чунки Бахтиёрга ишонаман-да. У мен орзу қилган йигит. Музаффарни ёмон демоқчи эмасман. Бироқ кўнғил иши қийин экан-да. Биласизми опа, уч-тўрт кун олдин Музаффарнинг бир дўсти келиб, уни касалхонада оғир ётганини айтди.

- Нима бўлибди?

- У қурилишда ишлар эди. Бетондан йиқилиб, умуртқа поғонаси лат ебди. Ҳозир аҳоли анча ёмон эмши. Бир дўстидан хат жўнатибди. Унда мени бир келиб кетишимни ўтиниби сўраган. Ҳозир унга кераклигини таъкидлаб, "севмасанг ҳам кел" деб ёзди.

- Балки сизни синаётгандир?

- Аввалига мен ҳам шундай деб ўйладим. Лекин бир дугонам ўша ши-

фхонада ҳамшира бўлиб ишлайди. Ростдан ҳам Музаффар касалхонада экан. Музаффарнинг ота-оналари, қариндошлари ҳар кунни ўша ерда эмиш.

Уйланиб қолдим. Борсам қандай бўлар экан? Музаффарни умидвор қилиб қўймасмиканман? Бахтиёр эшитса нима дейди? Борсам... Бир томондан унга раҳим ҳам келаяпти. Нима қилсам экан?..

- Синглим, ҳақиқий муҳаббатга дучор бўлган инсоннинг кўнғилида ёмонлик бўлмайди. Бахтиёр ростдан ҳам сизни севса ҳаммасига тушунади. Унга бор залини рўй-рост айтиш. Уртада сир бўлмагани яхши-да. Иложи бўлса, Музаффарнинг олдига у билан бирга бориш. Шундай оғир паллада сиз унга керак экансиз, демак у сизни чиндан ҳам яхши кўради. Боришингиз Музаффар учун қайсидир маънода кўнғилига оғир ботмайдиган узил-кесил жавоб ҳам бўлади. Иложи бори унинг дилини оғиртмаслиқка ҳаракат қилсангиз, у билан бир умрга дўст бўлиб кетишингизни айтсангиз, дадала берсангиз, чин инсонлик вазифасини бажарган бўласиз. Чунки ҳозир кўнғирок Музаффарга оғир... Севиб севишмасиз — қўнғилда ошқарнинг пешонасида бор нарса. Инсонга ирода ана шу зарбани енгиш учун берилгандир балки...

Хулқар ХОТАМБОВА

МУРУВВАТИМИЗНИ ДАРИФ ТУТМАЙЛИК

Бир пайтлар шинамгина уйим, яхшигина обрў эътиборим бор бўлиб, турмушимдан мамнун эдим. Лекин инсон йиллар ўтгач, бошига не савдолар тушишини билмас экан. Фалакнинг гардиши мени бир айлантирганди, чир айланиб ботқоқликка муккам билан йиқилиб тушдим. Бошимга дунёнинг оғир савдолари тушди...

Яхшигина яшаб юрган кунларимнинг бирида тожикистонлик бир киши билан танишиб қолдим. У менга уйлини, уйимга ичкўёв бўлиб кирди. Уйимни соттиришга мени кўндирди. Хуллас, у билан Душанбега жўнаб кетдик. Аслида у гиёҳванд моддаларини сотиш билан шугулланаркан. Мени ҳам шу йўлга бошлади. Кўза кунда эмас, кунда синиб охири кўлга тушдим. Мен етти йилга қамалиб кетдим. У бўлса сувдан қуруқ чимик кетди. Илтижо қилиб ёзган хатларимга жавоб ҳам ёзмади. Мана, озоликка чиққанмига ҳам тўққиз ой бўлди. Саккиз ой ҳар қаёқларда уйсиз қийналиб сингинди бўлиб юрдим. Бунинг устига бирор ҳужжатим ҳам йўқ. Ўн ой Тожикистонда рўйхатдан ўтиб яшаган бўлсам-да, у ерда фуқароликка ўтмаганимдан паспорт ололмадим. Ҳозир бир ойдан буён яхши одамларнинг ёрдами билан ётоқхонада жойлашиб шу ерда яшаяпман. Шукр, энди бошимда бошпанам бор. Аммо, соғлигимдан айрилганман, иккинчи гуруҳ ногирониман. Болаларим ҳам йўқ. Жуда чиройли ва ақли бир қизим бор эди. У тухмат гап учун ўз жонига қасд қилганди. Агар у тирик бўлганда эҳтимол мен бунчалик хор бўлмас-мидим. 52 ёшдаман. Минг афсуски, умр деб аталмиш неъматни шунчалик бесамар ўтказдим. Бироқ бошимга тушган фалокатларга ўзимгина айбдорман. Энди эса мени кесаллигининг бешафқат ташвишлари, танҳолик ва ночорлик кутаяпти. Агар ётиб қолсам бир пирёла сув тутадиганим ҳам йўқ. Мен ёлғизликдан қўрқаман. Кўнғилдарё юртдошларимиз орасида менга ҳамдард бўлгучи, бир онасидек, бир опасидек кўриб ҳолимни сўрагучилар топилса эди...

Зухра ХИСОМОВА

Жиззах шаҳри,
"Ёшлик" маҳалласи,
3/2 микрорайон, 2-ётоқхона

Оиламизда ўн бир жонмиз. 80 ёшли қайнота-қайнонам, олти нафар фарзандим, набират бизнинг қарамоғимизда яшайди. "Давлат келса ҳам қўш келади, дард келса ҳам қўш келади", - дейишгани рост экан. Мен касал бўлиб қолдим-у... Оиламизнинг умумий кунлари шундан кейин бошланди. Мен иккинчи гуруҳ ногирони бўлиб қолдим. Кейин икки фарзандим дардга чалинишди. Яна бир фарзандимга қамқонлик ташхиси қўйилди. Энди уни ҳарбий хизматга ҳам олишмасмиш. Тўртинчи фарзандим эса иккала буйраги, лоғи оғриб ётиб қолди. Уларни даволатишим учун имкониятими йўқ. Жондан азиз болаларимнинг кўз олдидан сўлиб бораётганини кўриб ўзимни қўярга жой топа олмайман. Ўйлай-ўйлай ўзим севиб ўқийдиган шу газета орқали юртдошларимизга мурожаат этишга қарор қилдим. Оллоҳ ишларининг ривожини бераётган инсонлар бўлса, фарзандларимнинг даволашиш учун балки бирор ёрдам беришар, дея умид қилдим.

Роза ШОМУРОВА

Хоразм вилояти,
Гурлан тумани,
Алишер Навоий ширкат хўжалиги

Азизлар! Ҳадисларда "Савоб ишни ҳамма қилиши керак, ҳар кунни қилиш керак", - деб таъкидланган. Бир ғарибнинг кўнғилини олиш етти маҳит қўриш билан тенг экан. Юртимизда иқтисоди кун сайин равақ топаётган мурувватли инсонлар кўп. "Бугунги нонинг бўлмаса, бугунги сўзинг бўлсин", деган мақол бор. Зеро, савобли дунёда қўлингдан келганча савоб иш қилиб яшаганим не етсин... Шу муносабат билан қўп сонли муҳлисларимизнинг мактубларини, кўнғирокларини қўтиб қоламиз.

БАСИРА

ЧОРШАНБА 2

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот»
8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шаҳри.
9.00 «Ўзбектефилм» намоиши: «Тонгинг гули ўзгана».
9.20 «Соз сеҳри».
9.40 «Қалб гахари».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР
10.05 Атироб сабоқлари.
10.25 «Париларнинг кузи соваси». Бадий филм.
11.35 «Баркамол авлод орзу».
11.55 ТВ анонс.
12.05 Теннис бўйича «Челленжер» калдаро турнири.
12.40 «Бу ажиб фасл». Телемундаци.
13.00 «Мунхаж урчушлар».
13.30 «Ошин». Телесериял.
14.10 «Остонаси тиллодан». Нукунинг 70 йиллиги.
14.35 Карата бўйича Ўзбекистон кубоги.
15.05 **Қуңдузи сева:** «Бу ранг-баранг олам». Бадий филм.
16.10 «Эгона оилада».
16.40 «Танч нуқтаси».
17.00 1. «Баулилар» болаларга. 2. «Кичиктоймиз-гичинтоймиз».
18.10 «Қуйла, ёшгилми».
18.30 «Ахборот».
19.10 «Мулк».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшор эрталаблари.
20.15 «Ўзма-юз».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Солик ва биз».
21.20 **Ўзбекистон каналда илк маротаба:** «Ошин». Телесериял премияси.
21.50 Ошлар мерос.
22.00 Давр.
22.40 «Мухаббат қаҳваси».
23.05 «Ешлар» телеканалда спорт: Интерфутбол. Таннафуз пайтда.
23.50 Давр.
00.55-1.00 Хайрли тун!

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги авлод» студияси: «Ок қабултар», «Хар соҳага сайхат».
9.45 «Мултомоша».
10.00 Давр-интервью.
10.15 Мусийик лавзалар.
10.30 «Эсмэралда». Телесериял.
11.00 Бизнес-академия.
11.15 Жаҳон жуғрофияси.
12.05 Ешлар овози.
12.25 «Доктор Финли». Телесериял.
13.15 Кўна оханлар.
13.30 Белгида белбоғи бўйича. Бадий филм.
14.35 «Озод элим-ойдин йўли» кўрик-тановиси: Сурхондарё телерадиоканаллари тақдим этади.
15.25 «Мухаббат ҳаёт демаскир». Бадий филм. 2-кисм.
16.50 ТВ-анонс.
17.00 Кўрсатувлар дастури.
17.05 «Янги авлод» студияси: «Дунь ва болалар».
17.25 Танч.
17.50 Ватан манзаралари.
18.10 Чемпион сирлари.
18.30 Каталог.
18.40 Оқшор наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Сийрат.
20.00 Спорт-лоб.
20.10 Кўна оханлар.
20.15 Оқшор дастурхони.
20.30 Ешлар наволари.
20.50, 21.25, 22.35 ЭЪЛОНЛАР
20.55 «Эсмэралда». Телесериял.
21.30 Ешлар овози.
21.50 Ошлар мерос.
22.00 Давр.
22.40 «Мухаббат қаҳваси».
23.05 «Ешлар» телеканалда спорт: Интерфутбол. Таннафуз пайтда.
23.50 Давр.
00.55-1.00 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 ТТВда сериал: «Қўна дама сирин», 8-кисм (экранизация).
17.45, 19.10, 22.00 «Экспресс» телегазетаси.
18.05 «Болаларлар экранни». «Шарки ва Жорж». 45-кисм.
18.30, 20.00, 21.10, 22.20 «Пойтахт». Ахборот дастури.
18.50 «Мусийик меҳмонхона».
19.30 «Химоя».
19.40 «Телле-XXI».
20.30 ТТВда сериал: «Азизим Изабелла».
21.30 «Минохода».
22.45 Киноингоҳ. «Бинго-бонго».
00.10-00.15 «Хайрли тун, шахрим!»
«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ
РЖТ
6.30-8.00
16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Вести».
16.20 «Юзга бир».
17.00 «Евроноьюс» янгиликлари.
РЖТ
17.15 Е. Петровнинг Кули панорама.
17.45 «Аралаш».
18.00 «Оилавий ришталар».
18.30 Каталог.
18.40 Оқшор наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Сийрат.
20.00 Спорт-лоб.
20.10 Кўна оханлар.
20.15 Оқшор дастурхони.
20.30 Ешлар наволари.
20.50, 21.25, 22.35 ЭЪЛОНЛАР
20.55 «Эсмэралда». Телесериял.
21.30 Ешлар овози.
21.50 Ошлар мерос.
22.00 Давр.
22.40 «Мухаббат қаҳваси».
23.05 «Ешлар» телеканалда спорт: Интерфутбол. Таннафуз пайтда.
23.50 Давр.
00.55-1.00 Хайрли тун!

«ПАУЗР РЕЙДЖЕРС, ИЛИ МОГУЧЕ РЕЙДЖЕРС»

10.15 «Пауэр Рейнджерс, или могучие рейнджеры», сериал.
10.40 «Яхши кайфият», мусийик-развлекательная программа.
11.10 «Лето нашей тайны», телесериал.
12.00 «Десять негрят», 1 серия.
13.25 «Яго, темная страсть», телесериал.
14.10 «Детский час».
15.00 «Дневной кинозал».
15.25 «Тихие страсти Магдалены», телесериал.
15.50 «Спорт на 30-м».
16.50 «Час шоу».
17.40 «Теле-хамкор», фойдала газета.
18.00 «Крот», сериал.
18.55 «Ошикона», мусийик дастури.
19.10 «Киночечер на 30-м».
19.45 «Теле-хамкор», фойдала газета.
20.05 «Клип-совага», телетабринома.
21.20 «Спокойной ночи, малыши!».
21.30 «Киночечер на 30-м».
21.50 «Тот, кто меня бережет», детектив.
22.35 «Пробуждение», триллер.
00.00 «Программа передач».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Настасья Кински в сериале «Колесо».
10.20 «Тот, кто меня бережет».
10.35 Детский сериал «Твин-ниис».
11.15 Детектив «При первом пробуждении зари».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Документальный детектив.
14.50, 20.35 Детектив «Дронго».
16.00 «Большая стирка» с Андреем Малаховым.
17.15 Смелая панорама Евгения Петросова.
17.45 «Ералаш».
19.00 «Русская рулетка».
19.05 Шоу «Время».
20.00, 23.00 «Время».
22.35 Детектив «След Белого орла».
23.15 Формула власти.
23.40 Сериал «Операция «Свобода»».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Сериал «Колесо», 2-я серия.
10.15 Следствие ведет Колосков.
10.35 Дисней-клуб: «Перелом».
11.15 Детектив «Забывая леда».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Детектив «След Белого орла».
14.50, 20.35 Детектив «Дронго».
16.00 «Большая стирка» с Андреем Малаховым.
17.15 Программа «Сами с усами».
17.45 «Ералаш».

«ПР»

3.45-6.45 «Доброе утро, Россия».
6.45, 18.55 Сериал «Бригада».
7.50 «Моя семья».
8.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.20 ВЕСТИ.
9.20, 20.05 Сериал «Закон».
10.25 Ток-шоу «Цена успеха».
11.30 «Москва-Минск».
11.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
12.20 ВЕСТИ-СПОРТ.
12.25 «Что хочет женщина».
Ток-шоу.
13.25 Телесериял «Дикий ангел. Возвращение».
14.20 «Простые истины».
Телесериял.
15.20, 24.15 Теннис. «Кубок Кремля - 2002».
16.20, 18.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
16.50 Сериал «Ворова. Счастье напрокат».
17.50 Спокойной ночи, малыши!
21.35 «Культурная революция».
22.35 Филм «34-й скорый».
24.45 «Дорожный патруль».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Настасья Кински в сериале «Колесо».
10.20 «Тот, кто меня бережет».
10.35 Детский сериал «Твин-ниис».
11.15 Детектив «При первом пробуждении зари».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Документальный детектив.
14.50, 20.35 Детектив «Дронго».
16.00 «Большая стирка» с Андреем Малаховым.
17.15 Смелая панорама Евгения Петросова.
17.45 «Ералаш».
19.00 «Русская рулетка».
19.05 Шоу «Время».
20.00, 23.00 «Время».
22.35 Детектив «След Белого орла».
23.15 Формула власти.
23.40 Сериал «Операция «Свобода»».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Сериал «Колесо», 2-я серия.
10.15 Следствие ведет Колосков.
10.35 Дисней-клуб: «Перелом».
11.15 Детектив «Забывая леда».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Детектив «След Белого орла».
14.50, 20.35 Детектив «Дронго».
16.00 «Большая стирка» с Андреем Малаховым.
17.15 Программа «Сами с усами».
17.45 «Ералаш».

«НТВ»

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 22.00 «Сегодня».
6.05, 6.35, 7.10, 7.35, 8.10, 8.40 УТРО НА НТВ.
8.50 «ДАЛЬНОБОЙЩИКИ», «РУССКИЙ КОНВОЙ». Сериал.
20.00 «МОЯ ДОРОГАЯ ИЗABELLA». Телесериял.
20.40 Путь к себе.
20.50 Пять минут деловой Москвы.
21.05 Филм «ЗДРАВСТВУЙ И ПРОЩАЙ».
23.45 Времечко.
24.15 Телесериял «ДЕЛО ФЕРШО».
1.50 «Открытый проект».
2.45 «Синий троллейбус».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Настасья Кински в сериале «Колесо».
10.20 «Тот, кто меня бережет».
10.35 Детский сериал «Твин-ниис».
11.15 Детектив «При первом пробуждении зари».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Документальный детектив.
14.50, 20.35 Детектив «Дронго».
16.00 «Большая стирка» с Андреем Малаховым.
17.15 Смелая панорама Евгения Петросова.
17.45 «Ералаш».
19.00 «Русская рулетка».
19.05 Шоу «Время».
20.00, 23.00 «Время».
22.35 Детектив «След Белого орла».
23.15 Формула власти.
23.40 Сериал «Операция «Свобода»».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Сериал «Колесо», 2-я серия.
10.15 Следствие ведет Колосков.
10.35 Дисней-клуб: «Перелом».
11.15 Детектив «Забывая леда».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Детектив «След Белого орла».
14.50, 20.35 Детектив «Дронго».
16.00 «Большая стирка» с Андреем Малаховым.
17.15 Программа «Сами с усами».
17.45 «Ералаш».

«ИНСПЕКТОР ДЕР-РИК»

16.20 Путь к себе.
16.30 «Как вам это нравится?».
17.00 Регионы: прямая речь.
17.30 Ступеньки.
17.55 Русские в Балтии.
18.15 «Двойной портрет».
19.15 Программа «Приглашает Борис Ноткин».
20.00 «МОЯ ДОРОГАЯ ИЗABELLA». Телесериял.
20.40 Путь к себе.
20.50 Пять минут деловой Москвы.
21.05 Филм «ЗДРАВСТВУЙ И ПРОЩАЙ».
23.45 Времечко.
24.15 Телесериял «ДЕЛО ФЕРШО».
1.50 «Открытый проект».
2.45 «Синий троллейбус».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Настасья Кински в сериале «Колесо».
10.20 «Тот, кто меня бережет».
10.35 Детский сериал «Твин-ниис».
11.15 Детектив «При первом пробуждении зари».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Документальный детектив.
14.50, 20.35 Детектив «Дронго».
16.00 «Большая стирка» с Андреем Малаховым.
17.15 Смелая панорама Евгения Петросова.
17.45 «Ералаш».
19.00 «Русская рулетка».
19.05 Шоу «Время».
20.00, 23.00 «Время».
22.35 Детектив «След Белого орла».
23.15 Формула власти.
23.40 Сериал «Операция «Свобода»».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Сериал «Колесо», 2-я серия.
10.15 Следствие ведет Колосков.
10.35 Дисней-клуб: «Перелом».
11.15 Детектив «Забывая леда».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Детектив «След Белого орла».
14.50, 20.35 Детектив «Дронго».
16.00 «Большая стирка» с Андреем Малаховым.
17.15 Программа «Сами с усами».
17.45 «Ералаш».

«RENT TV»

7.30 Музыкальный канал.
8.00, 18.05 «Мир Бобби».
Мульт сериал.
8.30, 17.35 «ПАУЭР РЕЙДЖЕРС, ИЛИ МОГУЧЕ РЕЙДЖЕРС». Телесериял.
9.00, 17.05 «Жизнь с Луи».
9.30, 16.35 «Человек-паук».
Мульт сериал.
10.00 «Под углом 23 с половиной». Док фильм.
10.30, 14.30, 18.30, 22.30 «24». Информационная программа.
10.50 «Кино»: «МОРСКАЯ КОТИКИ: НЕСОКРУШИМАЯ СИЛА».
13.30 «ЯГО, ТЕМНАЯ СТРАСТЬ». Теленовелла.
14.50 «Онвиди» с Иваном Усачевым.
15.20, 20.55 «КАМЕНСКАЯ». Телесериял.
18.50 «Семейные страсти».
Ток-шоу.
22.05 «Симпсоны». Мульт сериал.
23.00 Боевик «СПЕЦИАЛЬНЫЙ АГЕНТ».
CTC
6.45 «ТАЙНА САГАЛА». Сериал.
7.00 «КЕЙТИЛН - ПРОСТО РЕБЕНОК». Х/ф.
7.30, 15.00 Программа мультфильмов.
8.00, 15.30 «Приключения мультяшек». Мульт фильм.
8.30, 18.00 Комедия «ДРУЗЬЯ».
9.00, 21.00 «ЗАЧАРОВАННЫЕ». Х/ф.
10.30 «ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВИНОВ». Х/ф.
11.30 Кино «ЗЕМЕЛЬНЫЙ ЯД».
13.30, 19.00, 1.00 «Большой куш». Ток-шоу.
14.30 Комедия «БЛОССОМ».
16.00 «Бэтмен». Мульт фильм.
16.30 «Гаргули». Мульт фильм.
17.00 «ШИНА - КОРОЛЕВА ДЖУНГЛЕЙ». Х/ф.
18.30, 24.00 «Полештоского». Комедийный клуб.
20.00, 2.00 Осторожно, модерн-2.
20.30, 24.30 Детали.
2.25 «Медовый месяц». Шоу.
3.10 «ИСТОРИЧЕСКИЕ РАССЛЕДОВАНИЯ».

ПАЙШАНБА 3

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот»
8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шаҳри.
9.00 «Ўзбектефилм» намоиши: «Тонгинг гули ўзгана».
9.20 «Соз сеҳри».
9.40 «Қалб гахари».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР
10.05 Атироб сабоқлари.
10.25 «Париларнинг кузи соваси». Бадий филм.
11.35 «Баркамол авлод орзу».
11.55 ТВ анонс.
12.05 Теннис бўйича «Челленжер» калдаро турнири.
12.40 «Бу ажиб фасл». Телемундаци.
13.00 «Мунхаж урчушлар».
13.30 «Ошин». Телесериял.
14.10 «Ошлар мероси».
14.35 Карата бўйича Ўзбекистон кубоги.
15.05 **Қуңдузи сева:** «Бу ранг-баранг олам». Бадий филм.
16.10 «Эгона оилада».
16.40 «Танч нуқтаси».
17.00 1. «Баулилар» болаларга. 2. «Кичиктоймиз-гичинтоймиз».
18.10 «Қуйла, ёшгилми».
18.30 «Ахборот».
19.10 «Мулк».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшор эрталаблари.
20.15 «Ўзма-юз».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Солик ва биз».
21.20 **Ўзбекистон каналда илк маротаба:** «Ошин». Телесериял премияси.
21.50 Ошлар мерос.
22.00 Давр.
22.40 «Мухаббат қаҳваси».
23.05 «Ешлар» телеканалда спорт: Интерфутбол. Таннафуз пайтда.
23.50 Давр.
00.55-1.00 Хайрли тун!

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги авлод» студияси: «Ок қабултар», «Хар соҳага сайхат».
9.45 «Мултомоша».
10.00 Давр-интервью.
10.15 Мусийик лавзалар.
10.30 «Эсмэралда». Телесериял.
11.00 Бизнес-академия.
11.15 Жаҳон жуғрофияси.
12.05 Ешлар овози.
12.25 «Доктор Финли». Телесериял.
13.15 Кўна оханлар.
13.30 Белгида белбоғи бўйича. Бадий филм.
14.35 «Озод элим-ойдин йўли» кўрик-тановиси: Сурхондарё телерадиоканаллари тақдим этади.
15.25 «Мухаббат ҳаёт демаскир». Бадий филм. 2-кисм.
16.50 ТВ-анонс.
17.00 Кўрсатувлар дастури.
17.05 «Янги авлод» студияси: «Дунь ва болалар».
17.25 Танч.
17.50 Ватан манзаралари.
18.10 Чемпион сирлари.
18.30 Каталог.
18.40 Оқшор наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Кўна оханлар.
19.50 «Давр» интервью.
20.05 Бегойим.
20.25 Савги тароналари.
20.45, 21.20, 22.35 ЭЪЛОНЛАР
20.50 «Эсмэралда». Телесериял.
21.25 Жараён.
21.50 Ошлар мероси.
22.00 Давр.
22.40 «Мухаббат қаҳваси».
23.05 «Ешлар» телеканалда спорт: Интерфутбол. Таннафуз пайтда.
23.50 Давр.
00.55-1.00 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 «Қузи тошлар жилоси».
17.40, 19.05, 22.00 «Экспресс» телегазетаси.
18.05 «Болаларлар экранни». «Шарки ва Жорж». 46-кисм.
18.30, 20.00, 21.10, 22.20 «Пойтахт». Ахборот дастури.
18.50 «Навниҳол».
19.25 «Ешлар худуди».
19.50 ТТВда мусика.
20.30 ТТВда сериал: «Азизим Изабелла».
21.30 «Умр йўлдоши».
22.45 Киноингоҳ. «Тонгинг илк шуълари».
00.15-00.20 «Хайрли тун, шахрим!»
«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ
РЖТ
6.30-8.00
16.00 Кўрсатувлар тартиби.
16.05 «Вести».
16.20 «Кулгу хонаси».
17.00 «Евроноьюс» янгиликлари.
РЖТ
17.15 «Биз анойи эмасмиз». Хажий кўрсатув.
17.45 «Аралаш».
18.00 «Оилавий ришталар».
18.30 Каталог.
18.40 Оқшор наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Кўна оханлар.
19.50 «Давр» интервью.
20.05 Бегойим.
20.25 Савги тароналари.
20.45, 21.20, 22.35 ЭЪЛОНЛАР
20.50 «Эсмэралда». Телесериял.
21.25 Жараён.
21.50 Ошлар мероси.
22.00 Давр.
22.40 «Мухаббат қаҳваси».
23.05 «Ешлар» телеканалда спорт: Интерфутбол. Таннафуз пайтда.
23.50 Давр.
00.55-1.00 Хайрли тун!

«ПАУЗР РЕЙДЖЕРС, ИЛИ МОГУЧЕ РЕЙДЖЕРС»

10.15 «Пауэр Рейнджерс, или могучие рейнджеры», сериал.
10.40 «Яхши кайфият», мусийик-развлекательная программа.
11.10 «Лето нашей тайны», телесериал.
12.00 «Десять негрят», 2 серия.
13.25 «Яго, темная страсть», телесериал.
14.10 «Детский час».
15.00 «Дневной кинозал».
15.25 «Тихие страсти Магдалены», телесериал.
15.50 «Спорт на 30-м».
16.50 «Час шоу».
17.40 «Теле-хамкор», фойдала газета.
18.00 «Крот 2», 1 серия.
18.55 «Ошикона» мусийик дастури.
19.10 «Киночечер на 30-м».
19.45 «Теле-хамкор», фойдала газета.
20.05 «Клип-совага», телетабринома.
21.20 «Спокойной ночи, малыши!».
21.30 «Киночечер на 30-м».
21.50 «Тот, кто меня бережет», детектив.
22.35 «Пробуждение», триллер.
00.00 «Программа передач».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Сериал «Колесо», 2-я серия.
10.15 Следствие ведет Колосков.
10.35 Дисней-клуб: «Перелом».
11.15 Детектив «Забывая леда».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Детектив «След Белого орла».
14.50, 20.35 Детектив «Дронго».
16.00 «Большая стирка» с Андреем Малаховым.
17.15 Программа «Сами с усами».
17.45 «Ералаш».

«ПР»

3.45-6.45 «Доброе утро, Россия».
6.45, 18.55 Сериал «Бригада».
7.50 «Моя семья».
8.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.20 ВЕСТИ.
9.20, 20.05 Сериал «Закон».
10.25 Ток-шоу «Цена успеха».
11.30 «Москва-Минск».
11.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
12.20 ВЕСТИ-СПОРТ.
12.25 «Что хочет женщина».
Ток-шоу.
13.25 Телесериял «Дикий ангел. Возвращение».
14.20 «Простые истины».
Телесериял.
15.20, 23.50 Теннис. «Кубок Кремля - 2002».
16.20, 18.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
16.50 Сериал «Ворова. Счастье напрокат».
17.50 Спокойной ночи, малыши!
21.35 «Культурная революция».
22.35 Филм «34-й скорый».
24.45 «Дорожный патруль».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Сериал «Колесо», 2-я серия.
10.15 Следствие ведет Колосков.
10.35 Дисней-клуб: «Перелом».
11.15 Детектив «Забывая леда».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Детектив «След Белого орла».
14.50, 20.35 Детектив «Дронго».
16.00 «Большая стирка» с Андреем Малаховым.
17.15 Программа «Сами с усами».
17.45 «Ералаш».

«НТВ»

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 22.00 «Сегодня».
6.05, 6.35, 7.10, 7.35, 8.10, 8.40 УТРО НА НТВ.
8.50 «ДАЛЬНОБОЙЩИКИ», «РУССКИЙ КОНВОЙ». Сериал.
20.00 «МОЯ ДОРОГАЯ ИЗABELLA». Телесериял.
20.40 Путь к себе.
20.50 Пять минут деловой Москвы.
21.05 Филм «ЗДРАВСТВУЙ И ПРОЩАЙ».
23.45 Времечко.
24.15 Телесериял «ДЕЛО ФЕРШО».
1.50 «Открытый проект».
2.45 «Синий троллейбус».
РЖТ
5.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15, 18.00 «Семейные узы».
9.15 Сериал «Колесо», 2-я серия.
10.15 Следствие ведет Колосков.
10.35 Дисней-клуб: «Перелом».
11.15 Детектив «Забывая леда».
13.05, 21.40 Филм «Время любить».
14.15 Детектив «След Белого орла».
14

ЯКШАНБА 6

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
9.10 "Ҳаройбот".
9.30 Ака-ука Гримм эртаклари. Мультфильм.
10.00 "Ватанимга хизмат қиламан".
11.00 "Она меҳри".
11.20 "Қўна замин оҳанглари".
11.40 "Қизил гул". Мультфильм.
12.20 "Мўжизалар майдончаси". Телешоу.
13.20 ТВ-1 кинотеатри: "Сени севдим", Бадий фильм.
14.45 "Қалб гавҳари".
15.05 ТВ-1 кинотеатри: "Сени севдим", Бадий фильм, 2-қисм.
16.35 "Асия".
"Болалар сайёраси":
16.55 1. "Улғайиш поғоналари". 2. "Олтин тоқ". Телевизион ўй.
17.55 Муслик танаффус.
18.05 "Умр мазмуни".
18.25 "Талабалар йиллари".
18.45 "Оқ олтин". Телелюб.
19.15 Бир жуфт қўшқ.
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 ЭЪЛОНЛАР
19.30 "Тахлилнома" (рус тилида)
20.05 Эстрада тароналари.
20.30 "Тадлинома".
21.15 "Якшанбада Сиз билан бирга".
21.40 "Отлар сўзи - актининг қўши".
22.40 Осн йўналиш кундалиги.
"Якшанба кинозалы":
22.55 "Кинотеатр".
23.15 "Ўзбекистон" каналда милодига. "Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари". 3-фильм. 2-қисм. Бадий фильм.
00.25-00.30 Ватан тисмолари.

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

7.55 Курсатувлар дастури.
8.00 Давр тонги.
9.00 "Янги авлод" студияси: "Ким эгил-у, ким чакон?", "Уй вазиаси".
9.45 Футбол плюс.
10.05 "Давр"-репортаж.
10.15 Очил дастурхон.
10.30 Муслик ланзалар.
10.45 "Заковат" интеллектуал ойи.
11.35 Болалар экраны: "Урмон эртаклари".
12.05 Аскар мактублари.
12.25 Нокаут.
12.50 Чемпион силари.
13.10 "Скарлетт". Кўп қисм бадий фильм. 8-қисм.
13.55 Қўна оҳанглари.
14.10 Қишлоқдаги тенгдошим.
14.30 Спорт хафтаномаси.
14.45 "Экспедиция". Хужжатли сериал.
15.35 Синфдош.
16.05 "Рамаяна", Телесериал.
16.40 Курсатувлар дастури.
16.45 "Янги авлод" студияси: "Катта танаффус".
17.10 "Мультимоша".
17.25 Очун.
17.50 "Учинчи сайёра" маърифий дастури.
18.40 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 "Давр". news.
19.15 ТВ-анонс.
19.20, 20.55, 22.30 ЭЪЛОНЛАР
19.25 "Қўшқойчоқ". Бадий фильм.
21.00 Муҳаббат қўшқилари.
21.20 Зинама-зина.
21.50 Олтин мерос.
22.00 "Давр" хафта ичиди.
22.35 Тунги тароналар.
22.45 "Учинчи қироллик". Бадий фильм. 5-қисм.
00.15-00.20 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Курсатувлар тартиби.
17.20 "Эртакларнинг сехри олами".
19.00, 20.30, 21.45 "Экспресс" телегазети.
19.20 "Жаҳон географияси".
19.50 "Табриклимиз-кутлаймиз".
20.50 "Телефакт".
21.00 "Пойтахт шарҳи".
21.25 "Ташриф".
22.05 "Спорт-клуб".
22.30 Киноингоҳ. "Ижарага олинган бола".
00.00-00.05 "Хайрли тун, шахрим!".

30 КАМА

9.00 - Дастуринг очишлиги
9.05, 11.30, 17.45 - "Телехамкор", фойдаланган газет
9.30 - "Русалочка", мультсериал
10.00 - Фильм деттам: "Мери Поппинс, до свидания", 2 серия
12.00 - Семейное кино: "Пираты XX века", боевик
13.40 - Час Дискотеки
14.30 - "Божественный Кунг-Фу", худ.фильм
16.10 - "Женский взгляд"
16.40 - "Скрытый камерой"
17.00 - "Своя игра", телеигра
18.10 - Киноечер на 30-м: "Умник ставит на себя", комедия
19.45 - "Ошикона", мусици дастури
20.00 - "У нас все дома", комедийский сериал
20.30 - "Клпн-совга", телеблатрикома
20.45 - "Теле-хамкор", фойдаланган газет
21.05 - "Профессиональные материалы", детективный сериал
22.00 - "Идеальный штурм", фильм-катастрофа
00.30 - Спортивное обозрение
00.45 - Программа передач

НТВ

5:45 Детское утро - ГОЛУБОЕ ДЕРЕВО, 27 серия
6:30 Воскресное развлекательное шоу
7:00, 9:00, 10:00, 11:00, 12:00, 14:00, 15:00, 16:00, 17:00 СЕГОДНЯ
8:15 - Утренняя почта.
8:50 - Городок.
9:20 Комедия «Я робкий, но я лечусь»
11:10 - Парламентский час.
12:00 ВЕСТИ.
12:20 «Комната смеха».
13:10 «Два роля».
14:00, 1.10 Теннис. - Кубок Кремля - 2002. Полуфинал.
16:10 Комедия «Гольф-пишлет»
17:50 - «Городке».
18:00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
19:10 «Специальный корреспондент».
19:35 Юбилейный вечер к 75-летию Олега Ефремова.
21:20 Фильм «Основной инстинкт»
23:15 Футбол. Чемпионат России.

РТР

4:20 Комедия «Прорыв»
5:45 - Дракоша и компания.
6:10 - Русское лото.
7:00 - ТВ Бинго шоу.
7:35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
8:15 - Утренняя почта.
8:50 - Городок.
9:20 Комедия «Я робкий, но я лечусь»
11:10 - Парламентский час.
12:00 ВЕСТИ.
12:20 «Комната смеха».
13:10 «Два роля».
14:00, 1.10 Теннис. - Кубок Кремля - 2002. Полуфинал.
16:10 Комедия «Гольф-пишлет»
17:50 - «Городке».
18:00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
19:10 «Специальный корреспондент».
19:35 Юбилейный вечер к 75-летию Олега Ефремова.
21:20 Фильм «Основной инстинкт»
23:15 Футбол. Чемпионат России.

19.55 «ПОХИЩЕНИЕ КАРМЕН». Х.ф.
21.00 «Момент истины».
21.55 Прогноз погоды.
22.00 Комедия «БУДЬТЕ МОИМ МУЖЕМ».
24.00 «Спортивный экспресс».
24.55 Программа «Деликатесы».
1.30 Премьера ТВС «Серебряный диск».

10.10

7.00, 12.35 Сериал «ПЕРВАЯ ВОЛНА». 30-я серия.
8.00 Фильм «МАЛЫШ ИЗ ДЖУНГЛЕЙ».
9.25 «Комедия». «НЕПРИДУМАНЫЕ ИСТОРИИ».
«СМЕРТЬ УТРОМ».
10.00 Док сериал «Путешествия». Национальный Географический «Общество». «Медведи гризли» - 10-я серия.
11.30 Док сериал «Час Дискотеки». «Охотники на привидения». 4-я серия.
12.05 Сериал «ВЕСЕЛАЯ СЕМЕЙКА ТВИСТ». 7-я серия.
13.30 Телеигра «Пойми меня».
14.00 Шоу «О, Счастливые».
14.45 Фильм «ЗА НЕКОЛЬКО ПАРШВЫХ ДОПЛАТОВ».
16.35 Док фильм «Исключительные люди».
17.30, 1.35 Сериал «ДИАГНОЗ: УБИЙСТВО». 14-я серия.
18.30 Программа «Большая игра».
19.30 Шоу «Игры с Фоминкой».
20.00 Старые «Кухни» о главном.
20.30 Шоу «Титаны рестлинга».
21.30 Фильм «ТОТ САМЫЙ МОНХГАУЗЕН». 2-я серия.
23.05 Фильм «УБЕЙ МЕНЯ ЗАВТРА».
0.40 Шоу «Титаны рестлинга».

СТС

7.00 Музыка на СТС.
7.15 «МАЛЕНЬКЕ ЗЙНЦЫ». Х.ф.
7.40 «ВОЛШЕБНИК ЛАЛА». Фильм.
9.00 «ЗАК И СЕКРЕТНЫЕ МАТЕРИАЛЫ». Х.ф.
9.30 Программа мультфильмов.
10.00 «Джунглы». Детский блок. «Лапиш - маленький башмачник». Мультфильм.
10.30 «Флиппер и Лопак». Мультфильм.
11.00 «Просто Норман». Мультфильм.
11.30 «Пучкини». Мультфильм.
11.45 «Ник и Перри». Мультфильм.
12.00 «Полночьного» предствитель: ОСП-студия.
13.00 Комедия. «Альф».
14.00 Кино. «РЫЦАРЬ КАМЕЛОТА».
16.00 «Свидание вслепую»
17.00 «Скрытая камера».
18.00 «Афиша». Телевизионный журнал.
18.30 КВН. Лучшие игры.
20.45 Супершоу «Последний герой-2».
22.00 Кино. «МАКСИМАЛЬНО УКОРОПЕНИЕ».
24.00 Осторожно, модерн-2.
2.30 «Черно-белое». Ток-шоу
1.30 Кино. «ХОЗЯИН ТАЙГИ».

TV centr

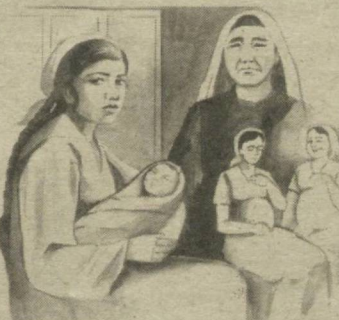
8.30 «Москва на все времена». Док сериал.
9.00 «Отчего, почему?» Программа для детей.
10.00 «Левша». Мультфильм.
10.45 Музыкальная программа.
11.15 Наш сад.
11.35 Лакомый кусочек.
12.00 Московская неделя.
12.25 Звезда автострады.
12.45 Фильм «АЛЕШКИНА ЛЮБОВЬ».
14.15 «Конфликт». Мультфильм.
14.25 Программа «Приглашает Борис Ноткин».
15.00, 23.50 События. Времени московское.
15.15 Программа «21-й кабинет».
15.45 «Алфавит». Телеигра.
16.25 Ток-шоу «Без правил».
17.00 «Жили-были дед и баба». Мультфильм.
17.15 Детектив-шоу.
17.55 «ЧИСТО АНГЛИЙСКОЕ УБИЙСТВО». Телесериал

ТВ

7.30 «Жизнь в слове».
8.00 Детский блок. Мультсериалы
11.00 Х.ф. «СЮРПРИЗ ДЛЯ ГАЛАШИ».
13.20 «С благодарностью госпоже Любе».
13.30 Телесериал «ОСТРОВ ФАНТАЗИЙ».
14.30 Х.ф. «ПОД ЗНАКОМ СМЕРТИ».
16.20 Формула здоровья.
16.30 Х.ф. «ЛЕДОРЫБ».
18.30 Телесериал «ИСТОРИИ О ПРИВИДЕНИЯХ».
19.00 Телесериал «ОСТРОВ ФАНТАЗИЙ».
19.55 Секреты долголетия.
20.00 Х.ф. «ДЕМОНЫ ВОЙНЫ».
21.55 Секреты автотюнинга.
22.00 Х.ф. «НОЧЬ НАД ГОРОДОМ».
23.55 Местная власть.
24.05 Если хочешь быть злодеем.
24.15 Четвертое измерение.
24.30 Х.ф. «КРОКОДИЛ».
24.55 Музыка на канале.
www.Ramp.ru.
2.30 Клубный патруль.

ОПАМ МЕНП ТИЛАМАГАЛМИДДИ?

(Боши ўтган сонда.)
Охири бўлмади. У қалбини кемираётган изтироблари сабабини эрига айтди. Гапларидан Эркин акаси аввалига қулди. Сўнг жаҳли чиқди:
- Жинни бўлқопсан! Бундай бўлмағур гапларни мияндан чиқариб ташла!..
Малоҳат Эркин акасининг сўзларидан таскин толмади. Гўё у ҳам ундан бир нарсани яшираётганга ўхшарди. Уйига борганда пайт пойлаб онасига деди:
- Ойижон, мен бир нарсасан сўрасам фақат ростини айтасизми?
- Нима экан ўша, болам?
- Мени... сиз... бировдан олиб боқан-мисиз?..
- Буни сенга ким айтди? - Роҳатхон опа шахд билан сўради.
- Бунинг аҳамияти йўқ. Мени анчадан буён ҳар хил хаёллар қийнайдилар... - Малоҳатнинг товуши титраб, томоғи ачишиб, тили сўзга зўрға айланарди.
Орага ғалати жимлик қўчди. Роҳатхон бошини қуйи солган. Озгина вақт ўтган унинг оғир хўрсингани, сўнг алам билан қорилган армонлари бўғиздан отилди:
- Ҳаҳ ноинсоф одамлар-а. Боланинг қалбини тирнаш уларга нима учун керак бўлди экан-а? Мен-ку бир умр ўқиниб ўтганман. Ягона овуноғим, умидим сен эдинг. Сенинг тоза қўлгингга тош отиб нима қилардилар-а?!..
Роҳатхон опа шу аснода анча жавраб-саннади. Пикиллаб йилгаша увос тортишга айланди. Малоҳат бир озиз гапиролмай қарахт. Шифохонадаги шеридан эшитган гапларни онаси ёлгон деб рад этишгаги дилида илчига ўхшаш бир нима бор эди. Бугун ана шу ришта узилди.
...Қанча фурсат ўтгани билинмади. Онаизор ниҳоят тинчланиб ўзи гап бошлади.
- Жоним болам, мени кечиргин. Эҳтимол, бу ҳақда сенга аввалроқ айтишим лозим эди. Аммо қандай қилиб, қайси тил билан?... Эшитганинг рост, аччиқ ҳақиқат.

Худо даданг иқковимизга анча йилгача фарзанд бермади. Ақрашишга эса бир-биримиздан кўзимиз қиймасди. Шунда Хурматхон амманг бор-ку ўтган йил вафот этган, ўша туғруқхонада шифокор бўлиб ишларди. Бир куни гап топиб келди. Бир чақалоқни онаси ташлаб кетибди. Бизни шу чақалоқни фарзандликка олишга ундади.
Даданг иқковимиз бориб қурдик. Оймомдай қизча — бир қўришдаёқ қаттиқ меҳримиз тушиб қолди. Бу — сен эдинг жоним болам. Аммангга тезроқ олиб кетгимиз келатганини айтдик. У бир хафта ичиди қорғаларни тўғрилаб берди. Туғруқхонадан ҳақиқий оналардек гуллар билан уйга тушганим эсимда..
Сен бизнинг бахтимизга, ҳаётимизга, ҳаётимиз мазмунига айландинг. Тўққандан эиёдрок қилиб тарбияладик, едириб-ичирдик. Мактабдан сўнг истаган ўқишингда ўқитдик. Қувёга узатдик. Сен билан ўқискилимизни унутдик.
Раҳматли аммангдан сиз сенинг кининг боласи эканлигини сўраб қизикмадик. У ҳам айтмади. Чунки, бунинг менимча ҳожа-ти ҳам йўқ эди..
Орадан шунча йил ўттиб, неварали бўлай деганимизда ўтмиш воқеаси тирилганига қуйиб кетяпман..

Жон қизим, нима қилиш ўзининг ишти-ёрингда. Лекин илтимос, менга айтган гапларингни зинҳор даданга айта қўрмагин. Биласан, қор босими юқори. Бирор қор-хол бўлмасин..
Роҳатхон опа яна йилгай бошлади. Малоҳат ҳам ўзини қанчалар тутаётганлиги ўқасини босолмасди. Онасининг қўсига бо-шини қуйиб юм-юм йилгаша. Бу ўзининг қимлигини билолмаслик аламинини ёки Роҳатхон опага нисбатан чексиз меҳр-муҳаббатиданми билиб бўлмас, гўё ҳаммаси омухталашиб кетганди.
Малоҳат ўқиган, анча йўлини билганлардан эмасми, шахар туғруқхоналаридан, ФХДЭ бўлимларидан сўраб-суриштирди. Лекин бирор жойдан ўзини тўққан аёл ҳақида тайинли маълумот ололмади. Сенимми эри эса бу ҳақда эшитишни ҳам истамайди. «Ўзингни ўйла, бўлмағур нарсаларни мияндан қачар!» дейишдан на-рига ўтмайди.
Рухий изтироблар ўз таъсирини кўрсатди. Оғироеқ аёлларга эса бу қони зарар. Ана шулар ҳақиқатида ой-қуни етмай ту-гай бўлди! Хайриятки, чақалоқ тирик, ле-кин соғлиғи ёмон, яшаб кетиши ҳозирча дарғумон.
«Мен билан Эркин акам, ота-оналаримиз беш йилдан бери бир тирноқ иштиёқда ёниб юрибмиз. Бугун эса шу мурғак жон-нинг яшаб кетишини Худодан ялғиниб-ёл-вориб тилаяпмиз. Тўққиз ой юрагининг па-насида кўтариб юрган, бошқоронғулик азобларини тортган аёл, ота бўлиш эр-как мени Худодан тиламаганимиди? Тила-ганда ташлаб кетмасмиди? Демак, мен ор-тиқча ғам-ташвиш, кутмаганда туғилган эканман-да»..
...Эртасига яна чақалоқлар бўлимининг ҳамшираси палатага кирди. У тўғри тўрда ётган Малоҳатнинг олдиға борди.
- Суюнчи беринг, - деди қулиб. - Пол-вончангизнинг аҳоли яхшиланаяпти. Ке-чадан сутни сўргич билан эма бошлади.

Турмуш сабоқлари

Юрак қилиши ҳам меъёрга яқинлашяпти. Катталарнинг айтишича, Худо хоҳласа яшаб кетади!
Хушбабдан Малоҳатнинг бутун борлиғи яшана кетди. «Эй Худо, ўзинга шукр, Сенга қилган илтиҳорларим ижобат бўлибди!»
Ҳозир ўша чала туғилган фарзанди Хаёт-бек ўн тўрт яшар, дурқунгина ўсимрга айланган. Ундан сўнг бирин-кетин Беход, Шерзод, Иқболлар дунёга келди. Малоҳат энг бахтли, бахти тўқис аёллардан бири. Лекин ҳамон уни қалбининг бир чеккаси қоронғу. Рухан ўзини тўққан аёл-ни истаиверади, истаиверади. Базан туш-ларида топиб олгандай бўлади. Энди ет-дим деганда уйғониб кетади. Хаёллари сароб бўлиб чиқади.
- Менинг яшашдан унча мақсадим бор, - дейди Малоҳат, - энг биринчиси, мени боқиб катта қилган ота-онамни фарзанд бўлиб рози қилиш. Иккинчиси - ўзимнинг ўғил-қизларимни ажойиб инсонлар қилиб воёга етказиш, оиламни авайлаб-ардоқ-лаш. Учинчиси эса жуда мушкул. Мени туғиб дунёга келтирган аёлни атиги бир марта бўлса ҳам қўриш. Унга нисбатан қўлгинида заррача таъна-маломатларим йўқ, Чунки мен асранди бўлсам ҳам азиз, суюкли фарзандман. Тақдиримга минг бора шукрлар айтаман.
Воз кечилган, асранди гўдак деганда кўпчилик никоҳсиз туғилган болаларни тушунади. Ишончим қимлики, мен ҳалол бир эркак ва аёлнинг зурриёдиман. Ле-кин улар ҳаётнинг қаттиқ синовиға, тақ-дир зарбаларига дош беролмаган бўлиш-лари мумкин.
Тўққан онамни қидираётганимни айрим-лар ношукрликка ўйишар. Асло ундай эмас. Майли, мен ўша аёлга керакмасдир-ман. Эҳтимол, аллақачон унутиб юборган-ди. Балки бу ёрғу дунёда у қаерларда-дир юргандир... Яна ким билади дейсиз. Лекин барбиров уни топиб, қўришиш ахди-дан қайтмайман..
Рислиқхон МАЖНУНОВА
Наманган шахри

ОДАМ ИШОНЧНИ ЙЎҚОТМАСИН

"Яхшиямки, яхшилар бор..." — 31 - сон

ЭСЛАТМА: Ўқимишли, зиёли бир оиланинг эрка қизи эдим. Бир йигитга турмушга чиқдим. Лекин фарзанд кўрмадик. Шу билан ажралишга мажбур бўлдик. Атрофимда яхши инсонлар кўплиги боис мен барча гаму ташвишларни енгиб яшайман...

СУРАЙЁ

Сурайёбону! Сизнинг мактубингизни ўқиб, туркийлардан чиққан беназир газалнавис Бадриддин Ҳилолийнинг рубоийларидан бирини ёдга олдим. Бу рубоийни ўзим ўзбекчага шундай ўнгирдим:

Бу бевафо оламда ҳеч ким хуррам эмасдир, Одамлар ичра ҳеч дам шодонлик дам эмасдир. Кимники, бу замонда дарди бўлмаса, билинг - Ё бу оламдан эмас, ёки Одам эмасдир!

Ёлғизлик нима, ноурин таънадашом нима мен ҳам яхши биламан. Бизда жуда ёмон бир иллат бор: кимнингдир шахсий ҳаётини "байроқ қилиш", йўл қўйган хато (ёки камчилиги)ни "эслатиб туриш"! Сиз тўғри ёзгансиз, айнан шундай иллат кўпгина тушунган (аммо фаросатсиз) кишиларда мавжуд.

Ўзбекистон Қаҳрамони ва халқ шоири Абдулла Орипов сатрларини эсланг:

"... Эвоҳки, кимдир ўз умри қолиб Менинг қадамимни ўлчаб юрибди!"

Айнан шундай "қадам ўлчар"лар касрига қанчадан-қанча оилалар барбоду одамлар дардманд — юрак, асаб касалликларига дучор! Энг қизиғи, таъна-маломат шомолга ўхшаган бўлар экан: Оёқсиз бўлса ҳам — чопагон, қўлсиз бўлса ҳам — эшик очадиган!

Сурайёбону! Ёзганларингиздан тушунишмича, ёлғиз қолганингизга ҳали кўп вақт бўлмабди. Одамзод шундай хилқатки, иссиққа ҳам, совуққа ҳам кўнмайди. Аммо муътадиллик топилмагач, унисига ҳам, бунисига ҳам чидайди. Хатто алал-оқибат: "Шундай бўлиши керак!" - деб ичроқ ҳам бўлади. Энг яхши шифокор - вақтнинг ўзи! Менда бир одат бор: бирортаси кимдир ҳақида маломат айтиб қолса, эшитиб бўламан-да, кейин Умар Ҳайёмнинг қуйдаги рубоийсини ўша маломатчига қарата айтаман:

Шайх фоҳишага дер:

"Нима бу ишинг, Май ичиб қўлма-қўл қўниб юришинг?"

У дер: "Мен шундайман, аммо сен айт-чи,

Сиртинг кўрсатгандай покми қилмишинг?"

Тўғри, одамзодга фарзанд керак! Лекин, энг аввало, умр аталмиш ўлчовли йўлда бир ишончлик ҳамроҳ зарур! Ҳамроҳсиз йўлчини дуч келган қароқчи қақшатишга ҳаракат қилади...

Гапнинг очиги, гоҳида ўзим ҳам ортга чекиниб қоламан, тушун қайфият вужудимни тегирмон тошидек эзгилайди. Аммо... мен ИНСОН умрини қўйишга ўхшатаман: Қўёш ҳам баъзида қуёб-қораяди! Бу — ўткинчи!

Ўткинчидир маним махзун дамларим, Ўткинчидир Сизнинг кулгу, таъна-тош.

Мен Инсон умрини Қўёш англадим - Баъзида вақтинча қуяркан Қўёш!

Ҳар бир Қўёш - Инсон умрининг қайта қарақлаши, энг аввало, умр соҳиби бўлиш одамнинг ўзигагина боғлиқ. Энг муҳими — ўз-ўзига бўлган ишончини, ирода деб аталмиш таянчини йўқотмасин Одам!

Сиз атрофга бир назар солинг, балки дарди Сизнинг ташвишингиздан улканроқ, саботи Сизнинг чидамингиздан мустаҳкам-роқ одамларни кўрасиз. Бекорга айтилмаган: "Бирни кўриб — фикр қил, бири кўриб — зикр қил!" - дея.

Дилмурод САЙИД

ЭСЛАТМА: Қорақалпоғистонликман. С, исми йигитнинг совчиларини ота-онам рад этди. Шу орада А. исми йигит мени истагимизга қарши равишда олиб қочди. Онаси ара-лашган қўйиб юборди. Одамлар орасида: "Авалл С. олиб қочган экан, кейин А. ҳайдаб юборибди", деган гаплар тарқалиб кетди...

Д.

"Айбсиз айбдор бўлдим" — 16-сон

УНИМАН ЯШАШ ТОТЛИДИР

Нукуслик синглим Д. Мен сизнинг дил изҳорингизни ўқидим ва қаттиқ таъсирландим.

У-томонларда ханузгача эски урф-одатлар давом этаётгандан таажубландим. Наҳотки А. сизни тушунмай шунча гап-сўзга қўйган бўлса.

Хурматли Д., сиз ўзингизга ишонсангиз ҳеч қачон қайғуга ботманг. Сизни но-тўғри тухмат қилганлар албатта бир кун жазосини тор-тади. Сизга ота-онангиз ишонса бўлди. Ота-боболаримизнинг "Қизи бор қийналиб гапирсин, ўғли бор ўйналиб гапирсин", деган мақоли бор. Бу бежиз айтилмаган, албатта. Одамлар ғийбат қилиш ўрнига кўнглингизни кўтаришингиз, сизни ноҳақ яра-ланган қалбингизга малҳам бўлишингиз.

Мен сизга шуни маслаҳат бермоқчиманки, ҳеч қачон душманларингиз олдида қайғуга ботманг, мағрур бўлинг. Ўз шахзодангиз сизни топиб келишини кутиб, умид билан яшанг. Умидли яшаш жуда тотлидир. Гап-сўзларга қулоқ солмай, ўқини битириб элингизга қайтинг, бахтли кунингиз ҳали олдинда. Сиз ҳали севиб-севиблиб яшайсиз. Ушбу шеърдан яхши хулоса чиқариб оласиз, деган умиддаман.

Боштингизни эгма жон синглим, Кўзларингизни артгин ёшини. Ҳали келар бахтли онларингиз, Юзларингизда қарақлар қўёш. Утмишингиз айларсан эртақ, Муносиғам эгма бошингиз. Армонларингиз ортингда қолсин, Оруларингиз сенга ёр бўлсин. Оллоҳ сенга берсин-у, бардош, Сингилгингиз яшагин узоқ.

Зулайхо МУРОВА
Косон тумани,
Козокли кишлоғи

Бир-бирингизни қадрлаб, яшайлик

"Уйимизга қайтдим" — 32-сон

ЭСЛАТМА: Ота-онамга ёрдам бериш мақсадида ёлғиз қизи бор бир оиланинг уйида ишлай бошладим. Улар мени ёқтириб қолишди. Нигина билан турмуш қуриб иккун бўлиб қолдим. Аммо Нигинанинг бир таъна маломати сабаб ундан воз кечдим ва уйимизга қайтдим...

СОБИР

Қадрли иним Собиржон! Етти ёт бегона инсонларнинг беминнат яхшиликларини, одамийликларини туфайли ҳаётда муносиб ўрин эгаллабсиз. Бу каби жаннати инсонларни керак бўлса, қароқчи ёки ҳам тоғломасиз. Ҳар бир инсон ўз ўрнини топиши аввало ўзига боғлиқ. Ана шундай ажойиб инсонлар меҳрини қўнишингизда ўйламанки, сизнинг ҳам инсоний фазилатларингиз сабаб бўлган албатта.

Аммо, мактубингиз сўнггида битилган сўзлар бир оз дилмани оғиритди. Иним Собиржон, наҳот сизга шунча яхшиликлар қилиб, хатто ўз дилбандларини ҳам раво қўрган шундай улуг инсонларни ўйламадингиз? Эҳтимол аёлингиз бир оз ҳазиллашмоқчи бўлгандир, ёки бир оз ёлғизлигига бериб эркалик қилгандир. Шу ўринда аёлингизни Турсунай Содикованинг "Қизларга аталган сўзлар" номили мақола-ларини ўқиб, ўзига тегишли хулоса чиқариб олишини маслаҳат берадими.

Қадрли иним Собиржон, мабодо ушбу мақолагаиздан сўнг аёлингиз сиздан кечирим сўраб келган бўлса, албатта кечирингиз ва сизга беминнат яхшиликлар қилган ўша улуг инсонларнинг олдларига қайтинг. Сиз ҳам уэр сўранг, чунки ўйламай қилган бу хатоингиз уларнинг дилларига оғир ботгани табиий албатта.

Кечиримли бўлиш инсонийликнинг яхши хислатларидан биридир. Ҳадиси шариф дурдо-

наларидан ушбу мисраларни келтирмоқчиман: "Кимки қилмишига пушаймон бўлиб, уэр сўраган одамни кечириб юборса, унинг хатоларини ҳам Аллоҳ таоло қиёмат кунини кечирур..." Имомини қимлик, сиздек тушунган йигит ушбу мисралардан ўзингизга тегишли хулоса чиқариб оласиз.

Мактубингиз сўнггида "қайнона-қайнотамдан сўраган қўнғил узоқламайман", деб ёзган сўзингиз маъмул бўлди. Агар шу сўзларингизни чин дилдан айтган бўлсангиз, шу сўзлар исботи учун ҳеч иккиланмай ортингизга қайтинг.

Шу ўринда Сарби хола-ю, Аҳам тоғадек саҳий қалб инсонлар кўпаяверсин. Зеро бу дунёда молу дунё топилади. Фақатгина яхшиликларнинг қиёфаси йўқ, яхши инсонлар боқий дунёга сафар қилганларидан сўнг топилайдилар. Шу боис доимо бир-биримизни, авайлаб, қадримизга етиб яшайлик.

Ҳусен ИСМОИЛОВ
Бухоро вилояти,
Ғиждувон тумани

Хурматли дўстим У. Мен билан ёшингиз тенг экан. Ҳаётимиз ҳам бир-биримизга ўхшаб кетар экан. Мен мактаб даврида бир қизга кўнғил қўйиб, ҳарбий хизматга кетиш олдида "мени кутгин" деган эдим. 3. рози бўлди. Хизматдан қайтиб яна учрашиб юрдик. Кейинчалик ота-онанинг қистови билан бошқа қизга ўйландим. Ҳозир 2 фарзандим бор. Орадан анча вақт ўтди. 3. ҳам турмуш қуриб, 3 фарзандли бўлибди. Учрашиб қолганимизда илк муҳаббатимиз эсга тушарди. Биз ҳуфёна учрашиб юрдик. Мен икки ўт орасида қолдим. Шу таразда 1 йил вақт ўтди. Бир кун ўғлимни боғчага олиб бордим. Шунда сездимки, ҳар бир фарзанднинг ўз ота-онаси бўлиши керак экан. Ойламини, 2 фарзандимнинг келажагини ўйлаб, би-

ҲАЁТИМИЗ ЎХШАБ КЕТАРКАН

ЭСЛАТМА: Ёшлигимда Дилфуза исмли қизни яхши кўрардим. Мен ҳарбий хизматни тамомлаб келиб, севиғилим Дилфузага эмас, ўзга бир қизга ўйландим. Бир кун уни учратиб қолдим ва иккимизни ҳам қалбимизда болалиқдаги муҳаббат яна бош кўтарди. Аммо ўртада фарзандларимиз бор...

"Боши берк қўчага қириб қолдим" — 35-сон

У.

ринчи муҳаббатдан воз кечдим. Бу дунёда фақат оилам ва фарзандларим, деб яшаб келялман. Бор меҳримни оиламга бериб бахтли ҳаёт кечириб юрибмиз. Дастурхон атрофида оилам, фарзандларим чугурлашиб ўтирса, бу дунёда бундан ҳам ортиқ бахт борми? Дўстим, сизга маслаҳатим фа-

кат ўзингизни ўйламанг, оилангиз, фарзандларингиз келажагини ҳам ўйланг. Акс ҳолда вақти келиб фарзандингиз билан тўқнашиб қолсангиз, қўзларига қараб қилган ишингиздан пушаймон бўласиз. Кейин кеч бўлади.

РЎЗИ

Қашқадарё вилояти

НАСИБ ЭТСИН ВАФОДОР ЁР

ЭСЛАТМА: 24 ёшимда ота-онанинг қистови билан ўзимизнинг кишлоқлик 8-синфни аранг тугатган, ҳеч қаерда ишламайдиган бир қизга ўйландим... Энг даҳшатлиси, у менга хиёнат қилди. Шундан сўнг биз ажралишдик.

"Бошимда кўтариб юрардим" — 2-сон

ШОДИ

Бухоролик укам Шоди! Ёзган хатингни қизиқиш билан ўқиб чиқдим. Лекин сенинг кейинги ҳаётинга ачиндим. Исминг Шоди экан, ҳаётда ҳам шод бўлиб юргин дея қўлимга қалам олдим. Қўлингизда гулдек ҳунаринг бор экан. "Хунар — хунардан унар" дейдилар. Бошлигининг сўзига кириб ўз ишингни давом эттирибсан. Бу яхши. Лекин оилангнинг бузилиб кетишига ўзингиз ҳам айбдорсан.

Турмуш ўртоғингиз: "Сиз тадбиркорлик билан шуғулланмасангиз, менга рухсат беринг. Ўзим шуғулланаман" деган гапига рад жавоб қайтариб, "Сен тадбиркорлик билан

шуғулланмайсан, ҳам ўнг қулоғинг билан, ҳам чап қулоғинг билан эшитиб ол, тушундингми?" десанг, хотинингнинг попуғи пасайиб сенга қарши бир гап айтолмас эди-ку.

Хотинингми хиёнат қилганини билиб, у билан ажралишиб орани очиб қилибсан. Бу дуруст.

Укам Шоди! Топиш-тутишинг яхши экан. Бу ёйига ўйлаб иш тут. Эркак одам бу дунёдан тоқ ўтмайди. Сен ҳаётингни бошқатдан бошлашни ният қилибсан. "Яхши ният — ярим мол". Ўзинг ўйлаганингдек яхши, хушфел, гўзал, ёқимли, уйим-жойим дейдиган вафодор ёр Худо хоҳласа топи-

лади. Шерзод ўғлингизни ўз фарзандидек қўриб бошини силаса, онажонингизни хурматини жойига қўйса, сени хурмат қилса - ана шундай аёл келсин бахтин топади.

лажакада уз...

Укам Шоди! Сенинг бахтингиз, қувончли кунларинг ҳали олдинда. Фақат сен бу бахтни қадрига етиб яша. Ҳамма гап хотинга боғлиқ, укам. Нега дейсанми? "Борни йўқ қиладиган ҳам хотин, йўқни бор қиладиган ҳам хотин".

Кўнглингга ёқадиган аёлни топсанг "бошимга кўтариб юрардим", деб ёзибсан. Хотинни бошда кўтариб юриш шарт эмас. Энг муҳими, хотин вафодор бўлса, бас.

Сенинг хотинингга бўлган садоқатинг, хотинингизни сенга бўлган садоқати умрбоқий бўлса, оилангизда фазо барокат аримайди.

Мустақил республикамизда ахил-тотув оилалар сафи яна биттага ортса, биз бундан мамнунизм.

Юнус ТОЛИПОВ,
меҳнат фахрийси

Азиз Зилолаҳон САЙФУЛЛАЕВА!
Сизни 25 сентябр-таваллуд айёмингиз билан дилдан, қизгин табриқлаймиз! Сиздек қалби пок, гўзал, доно ва салимий касбдошимиз билан фахрланамиз. Ҳаммага яхшилик тилагувчи нафис кўнглингиз ҳар доим қувончга тўлиб юрсин.

Касбдошларингиз

Жиянимиз ШОЯТБЕК!
Туғилган кунингиз билан табриқлаймиз. Сизга узок умр, бахту саодат тилаймиз. Севган касбингизни эгаллашда омад сизга ёр бўлсин.

Муҳаммаджоновлар оиласи

"BEGOYIM - SERVIS"

Ўқув маркази қизларни турли хил курсларга тақлиф қилади:

Сартарошлик 1 ой (гўй ва оқшом гуллари); Сартарошлик 2 ой (бошланғич); Бичиш-тиқиш 4 ой; Қандолатчилик 2 ой (торт, салат, печене); Уй ҳамаиҳаси 2 ой (амалиёт билан); Массаж 2 ой; Парда 2 ой (парда, пакривал, чойшаблар тиқиш); Олий даражадаги қандолатчилик 1 ой (келин-куёв ясаш, торт безатишлар); Косметология 2 ой (амалиёт салонда); Инглиз тили 3 ой (бошланғич); Автослесарлик; Ўқил болалар учун 3 ой (электрик, моторист, чилангир, костапав).
Ҳама дарслар амалиёт билан ўтилади ва диплом берилади.
Мўлжал: Поликлиника, Ўрда бекати
Манзил: Мустақиллик метроси, Алишер Навоий кўчаси, 2-уй, 74-хона
Телефонлар: 144-40-47, 41-16-63

РЕСПУБЛИКА "ОИЛА" ИЛМИЙ-АМАЛИЙ МАРКАЗИ ҚОШИДАГИ "ОИЛА ЗИЙНАТИ" МАРКАЗИ

Қизларни ва келинчақларни оилавий ҳаётга тайёрлаш мақсадида қуйидаги ўқув курсларни ташкил этди:

- 2 ОЙЛИК:**
1. Бичиш-тиқиш (тезкор гуруҳ). 2. "Элита" усулида пардалар, чойшаблар тиқиш. 3. Олий даражадаги торт ва салатлар тайёрлаш. 4. Сартарошлик. 5. Компьютер билимлари, (Windows-98). 6. Массаж, (амалиёт билан). 7. Фантазияли гул безакларини ясаш. 8. Косметология.
- 3 ОЙЛИК:**
1. Зардўзлик (Бухороча). 2. Машинада гул тиқиш, (вишивка). 3. Кўрпа-кўрпача ва тўн тиқиш. 4. Юмшоқ уйинчоқлар ва бешик асбобларини тиқиш.
- 4 ОЙЛИК**
Бичиш-тиқиш (бошловчилар учун).
- Машгулотлар амалиёт билан бирга қўшиб олиб борилади. Кам таъминланган оила фарзандларига чегирмалар бор. Битирувчиларга диплом-сертификат берилади.
Телефонлар: 45-18-68, 29-28-58.
1. Манзил: Фуркат кўчаси, 1-уй. Спорт қўмитаси биноси ёнида, 4-қават, 410-хона. Мўлжал: метронинг "Халқлар Дўстлиги" бекати.
2. Манзил: Мировод тумани Олтин кўл 2 тор кўча, Қора сув маҳалла идораси, мўлжал Рисийви бозор, (Узаясмомолторг) Тел: 191-78-02.
3. Манзил: Қора-Қамиш даҳаси 2/3 31 уй, 56 хонадон. Тел: 29-61-86, 29-53-34.

"ЎҚТАМХОН" ўқув маркази ўқишга тақлиф этади: (ўқишга ҳар ойда қабул қилинади)

1. Бичиш-тиқиш - 3 ой; бошловчилар учун - 6 ой.
Бунда сиз 100 дан ортиқ замонавий либослар, костюм-шим, бешик усти жиҳозларини бичиш-тиқишни моделлаштиришни ўрганаёсиз. 2. Ҳамширалик - 6 ой.
4 ой ўқиш, 2 ой амалиёт машгулотлари ўтилади; 3. Қандолатчилик - 3 ой, машинада тиқиш - 3 ой; 4. Зардўзлик (Бухороча) - 3 ой;
5. Сартарошлик - 3 ой (амалиёт билан); эркаклар учун - 2 ой; 6. Массаж (амалиёт билан) - 2 ой; 7. Торт ва турли хил пиширликлар - 2 ой; 8. Инглиз тили - 3 ой; 9. Парда ва пакриваллар тиқиш - 1 ой.

Ўқишни тугатгандарга диплом берилади. Лиц: № 587
Манзил: Юнусобод тумани, 3-мавзе, 1-уй, 31-хона. Мўлжал: Юнусобод бозори орқасида.
Тел: 121-77-72 (соат 8 дан 17 гача), 125-46-27, 125-97-93 (кеч соат 17 дан 22 гача).

"ЭЛИТА" усулида парда ва пакриваллар тиқишни ўргатаман, тиқишга буюртма қабул қиламан. Тел: 22-73-73, 107-64-23 РАЪНО

Юнусобод ҳокимияти томонидан яқка тартибдаги тадбиркор Катков Владимир Викторович номига берилган 1017270 — рақамли гувоҳнома йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Инглиз тилини сифатли ўргатаман.
Тел: 76-62-78

УРОЛОГ ВРАЧ, ДОЦЕНТ РЎЗМЕТОВ МЭЛС ҲОЗИЕВИЧ

ЭНУРЕЗ ХАСТАЛИГИ БИЛАН ОФРИГАН КОВУГИ БЎШ 10 ЁШДАН ОШГАН ЎГИЛ ВА ҚИЗ БОЛАЛАРИ БАТАМОМ ДАВОЛАЙДИ.

Буйрак, ҳовуқ, простата беги касалликларини аниқлайди ва ДАВОЛАЙДИ. Қабул вақти сешанба, чоршанба, пайшанба, якшанба кунлари соат 9.00 дан 18.00 гача.

Манзил: Тошкент тумани, Генерал Собир Раҳимов номи жамоа хўжалиги, Бобоев кўчаси, 12-уй. "Чорсу" шохбекатидан 464, 465, 522-автотобусларнинг "Генерал Собир Раҳимов" бекатига чад борилади. Телефон: 8 296 56023.
Лицензия рақами 3271

"КАМОЛОТ-КОМПЬЮТЕР" ўқув маркази тақлиф қилади.

- 3 ойлик курслар:**
- Инглиз тили, - Инглиз тили ва компьютер, - Бухгалтерия ҳисоби ва компьютер билимлари, - Банк иши ва компьютер билимлари, - Теле-радио-видео апаратураларини таъмирлаш устаси, - Рус тили, - Компьютерларнинг таъмирлаш устаси
- 2 ойлик курслар:**
- Компьютер билимлари: (Windows-2000, Ms Office) INTERNET, E-MAIL, - Бухгалтерия ҳисоби, - Ёнгил автотомобилларнинг қўшни сохлас. 1-С Бухгалтерия дастури - 1 ойлик, - Компьютер, принтер, телевизор таъмирлаймиз.

Курсларни тугатгандан сўнг диплом берилади. Манзил: Тошкент, Навоий кўчаси-9, "Пищепром" лойиҳа институт биносининг 4-қавати. (ТРАСТБАНКнинг ёнида.) Тел: 41-33-96, 41-07-82

"ХОЛИС-УМИД" ФИРМАСИ

замонавий касб-ҳунар курсларига тақлиф этади:

- КОМПЬЮТЕР САВОДХОНИК КУРСЛАРИ:**
- WINDOWS-2000, Microsoft Office-2000, Microsoft Word-2000, Microsoft Excel-2000, Ms-dos, NC-2 ой.
- Бухгалтерия ва компьютер билимлари-4 ой. Бухгалтерия ҳисоби-2 ой. Инглиз тили (компьютер ёрдамида)-3 ой. Акушерлик-6 ой. Ҳамширалик-3 ой.
- Аёллар ва эркаклар сартарошлиги (Машгулотлар салонда ўтказилади) - 3 ой.
- Маникур ва педикюр - 1 ой.
Фармацевт-4 ой.
Бичиш-тиқиш (замонавий моделлаштириш)-3 ой.
Эркаклар костюм-палтоси-2 ой.
Парда, пакривал (замонавий Элита усулида).
Торт ва салат (оддий ва олий курси)-3 ой.
Массаж-2 ой.
Аёллар костюм-палтоси-2 ой.
Косметология-2 ой.

ДИҚКАТ! Фирмада замонавий оқшом либослари ва "Elite" усулидаги пардалар, келин-куёв либослари ижарага берилади.

Ҳар бир курснинг тезкор гуруҳлари мавжуд. Машгулотлар ҳафтада 3 марта олий тоғнали мутахассислар томонидан амалиёт билан олиб борилади. Муваффақиятли битирилганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛИМИЗ: "Халқлар Дўстлиги" метроси, "Олмазор" массиви, 8/1-уй, 5-6 йўлаклар, 1-хонадон, 1-қават. Телефон: 47-09-52, 42-76-06, 42-78-26

Профессор Эргаш Салимов клиникаси барча турдаги аллергия, бўғин, ошқозон-ичак касалликларини, касалманд, нимож болаларни махсус усулларда даволайди. Бронхит астма хасталигида гормонал дорилар қўлланмайди. Аллергик касалликларни аниқлаб, даволашда турли аллергияларни қўйиб синалади. Иш вақти соат 8 дан 17 гача.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент, Уйғур Хўжаев кўчаси, 4-уй, 10-хона. Автотобуслар — 27, 35, 46, 53, 91. Трамвай — 8. 1-шаҳар клиникаси бекати. Тел: 49-43-33, 42-56-50.

ШИРИН ВА АЧЧИҚ КУНЛАРДА ЙЎЛДОШИМ БЎЛСА...

Ёшим 27 да. Касбим - тарбиячи. Тошкент вилоятиданман. Турмушга чиқмаганман. Оғир, босик, пазанда, тозаланик ва болаларни севувчи қизман. Яхши ўй бекаси, яхши она бўлишни оруз қиламан. Умрим ўтиб бораёпти. Шу вақтгача ўзимга

муносиб йигитни қайда ўзи ўша бахт? учрата олмадим.

Кини севи, меҳру вафо асосида ширин, гўзал турмуш қуришни хоҳлайман. Ёши 28 - 32 ёшгача бўлган, касби бор, уйим - жойим дейдиган, ҳаётнинг ширин ва аччиқ кунларида доимо бирга бўладиган йигит билан ўз тақдиримни боғлаб, бахтли қилиш ниятидаман.

ДИЛНАВОЗ

ОНАМНИНГ "БАШОРАТИ"

Бу воқеага жуда кўп йиллар бўлди... Ўшанда отам ҳаётдан эрта кўз юмган, биз оилада кўпроқ онамга суянардик. Мен уччала гўдагимни еталаб, тез-тез Кўконга - онам олдиға бориб турардим. Шундай боришларимдан бирида онам аллақандай маъносир кўринди кўзимга. "Нима бўлди?" деб сўрадим. "Тушимда отанг келиб юрибди. Мени аравага солиб олиб кетяпти, бирам узоққа кетаялтимизки, ҳали-ҳали бу тушини эсла-сам, аравада силкиниб-силкиниб бораётганим кўз олдимға келаверади", дедилар. "Кўйинг, тушга кўпам эътибор бераверманг-да", деб онамни юпатдим. "Қизим, мен ҳадемай отангнинг ёниға кетаман", дедилар онам. Мен кулиб қўяқолдим. Негаки, онам ўшанда олтиш ёшда бўлса-да, юзлари қип-қизил, гавдаси тетик, касал бўлиш тугул ҳатто бош оғригидан ҳам

нолимасди. Шу кўйи оилар ўтди. Ўша туш ҳаммамизнинг эсимиздан ҳам чиқиб кетганди. Лекин... Бир кун Кўкондан совуқ хабар келди. Онам сопа-соғ юриб, бирданиға жон таслим қилибди! Бу хабарга ҳеч-ҳеч ишонгим келмас, негадир онамнинг анча вақтлар илгари айтган "башорати" ёдимға тушаверарди. Хуллас, онамнинг сўнги сўзларини эшитиб дейдорини қуриш насиб қилмаган экан. Таъзия кўни ётиб бордин...

Ўшандан буён хавотирли туш кўрсам дарров онам ёдимға тушади. Инсонлар бир-бириға ганимат, айниқса ота-онадан тез-тез хабар олиб туриш зарурлиги ҳақида ўйлайман. Кўпчилик ёшлар "яқиндагина ота-онамни кўриб келдим, яхши юришибди-ку, кейинроқ борарман", дейишади. Йўқ, иложи бўлса ота-она зиёратига ҳар кун бормоқ ва бу одатни асло кечиктирмаслик керак экан...

Чўлпоной МЕЛИҚЎЗИЕВА

ТАНГА ДАРМОН ОШКЎКЛАР

Бир вақтлар кўҳна Юнонистонда тангаларға селдерей тасвири туширилган экан. Спорт мусобақаларида голиб чиққанларнинг бўйинларига оқсак мукофот — "Селдерей гулчамбани" илиб қўйишган. Селдерейнинг таркибидаги витамин ва минерал тузалар барча мева-сабзавотлардагидан

сикиш хасталикларига даво. Киши танаси учун низоҳатда зарур бўлган каротин ва аскорбин кислотаси укроп (шиви)да сероб. Агар сизни турли оғриқлар безовта қилаётган бўлса, бир стакан микдордаги тўғралган укропни истеъмол қилинг. Одамнинг С витаминига бўлган бир кунлик эҳтиёжини қондириш учун 25 грамм укроп кифоя.

Маслаҳатхона

Минг-минг йиллар аввал Мисрда кашинч энг сеvimли гиёҳ саналган. Уни эрталабки нонушта пайтида ҳам истеъмол этаверганлар. Шунинг учун табиблар ўша даврлардаёқ майдаланган кашинч баргини сигир сугига аралаштириб, оғриқли шишларни даволашган. Кашинч бош айланмасига шифо бўлиши Ибн Сино томонидан айтилган. Кашинчнинг меваси эса (дамлама ҳолида) гипертония ва атеросклероз хасталикларини даволашда қўлланилади. Кашинчдан бир кунлик дамлама тайёрлаш учун бир чой қошиқ майдаланган барглар устиға бир стакан қайноқ сув қуйилади.

Ошқўкларни ёзда харид қилиб, сўнг қури-тиб олиб қўйилса, киш дастурхонини бой-тади, камдармон кишиларнинг қувватини оширади. Бунинг учун кўм-кўк ошгиёҳларни соя жойда қуритиш зарур.

ГУЛЖАМИЛА

УКАМНИ КЎРГАНЛАР БОРМИ?

Икки йилки укамни излаймиз. Укам Хушиев Тўра Эшқувватович 1967 йил 9 декабрда туғилган. Қашқадарё вилояти, Қамаш тумани, Фаллакор жамоа хўжалигининг 4-бўлимида яшарди. 2000 йил 13 август кунин уйдан чиқиб Тошкент шаҳриға жўнаб кетган. Отчопар бозоридида юрганини Ойнақўл қиш-

логилик одамлар кўришибди. Унинг руҳий касали (тутқаноғи) бор эди. 2-3 минут ўзини билмай қоларди. 1993 йили уйланди. Биммо касаллиги боис ажрашганди. Нима бўлса ҳам жигар экан-да. Уни соғиндик.

Укам Хушиев Тўрани кўрганлар бўлса, ушбу телефонларға — 118-29-14 (Тошкент) Жамшид ёки Фозилға, Қамаш шаҳридаги 8-37-553 (код) — 21-814; 21-651 кўнғироқ қилишингизни ўтиниб сўрадик.

Комил ХУШИЕВ

Қашқадарё вилояти

Ассалому алайкум менинг дардқашим, нафақат дардқашим, балки халоскорим "Оила ва жамият". Ҳа, ҳа ишонавер, сен менинг халоскоримсан. Менинг ҳаётга қайтишимга сен сабабчи бўлдинг. Кўзларим очилди. "Мен албатта яшашим керак", - деган сўнгги икромга сен туйфайли келдим.

Мана 6 ой бўлдики сенинг ҳар бир сонинг менинг қўлимда. Сени илк бор ўқиганимда 15-16 ёшли қизалоқ эдим. Шунга ҳам 8-9 йил бўлибди. Бу йиллар мобайнида ғариб бошим нималарни бошдан кечирмади, дейсан. Баъзида сени қўлга олиб ўқишининг ҳам имкони йўқ эди менда. Шўқри, мана яна сени ўқимокдаман. Ҳар бир сонинг дардига малҳамдек гўё. Қўлимга қоғоз қалам олишга ундаган сабаб юрагимга сен бағишлаган куч ва матонат бўлди. Шу пайтгача ҳеч кимга дардимни тўқиб солмаганман. Сенга эса сўнгги умид ва илинж билан хат ёзмакдаман. Зора саҳифаларининг бирини мендек тақдир дея аталмиш чархпалакнинг оғир синовларига зўр чидам билан дош бериб келайтган бир муҳлисанинг дил изҳори босилиб чиқса, ҳаётда ҳали мен учратмаган яхши инсонлар борлигига ишонч ҳосил қилсам. Уларнинг йўл-йўриқлари юрагимга далда бўлса, икки норасида гўдагим ҳаққи яшашим керак, деган ишонч ва куч бағишласа деган умиддаман.

Ёшим 25 да. Ота-онамнинг тўнғич фарзандиман. Ота-онам севишиб турмуш қуришган. Арзмаган сабаб билан мен 2 ёшли қизалоқлигимда ажралишган. Онам укамга 3 ойлик ҳомиладор бўлган ўша пайтда. Биз онамнинг ота-онасиникида убоғга бошладик. Бувим ва болам жуда меҳрибон эдилар. Мен жуда эрка, айтганини қилдирадиган, қайсар ва ўжар қиз эдим. Мактабда аёло баҳоларга ўқирдим. Ҳамма мени ҳурмат қиларди. Мен учун ҳамма нарса етарли эди-ю, фақат... Ота меҳри етмасди. Дадалар ҳақида гап кетиши билан ичимдан бир нима узилгандек бўлар. Худдики дадамнинг йўқлиги менинг айбимдек, ерга тикилар эдим. Сўзамол эдим, фақат: "Кимнинг қизисан?" - деган саволга жавоб қайтара олмай жим қолар эдим. Мен ҳамма борада биринчи бўлишга интилардим ва бунга эришардим ҳам. Дадам туйфайлигина жажжи юрагим эзилар, буни ҳеч кимга, айниқса онамга билдирмасликка ҳаракат қилардим.

Каникулда укам иккаламизни дадамларникига олиб борардилар, лекин мен дадамдан жуда-жуда кўрқардим. Дадам олий маълумотли бўлишга қарамай оиласи бузилганидан сўнг, ҳеч қарерда ишламай қўйган, ўзига ҳам қарамай уйдан чиқмайдиган бўлиб қолган, одамлар уларни девонага чиқариб қўйишган экан. Дадам онамни қаттиқ севар, ўшанда мад ҳолатда онам уйда йўқлиги учун "талок" деб юборган экан. Дадам билан онамни яраштиришга жуда кўп ҳаракат қилишган. Аммо опоким, яъни дадамнинг дадалари сен ҳам бошқа уйлан, хотининг ҳам, бошқага тегсин, сўнгга ярашасан, бўлмаса йўл йўқ деб туриб олганлар.

Онам ҳам дадамни севардилар. Бизга бирор маротаба бўлсин дадам ҳақида ёмон гап айтмаганлар. Лекин барибир меҳр кўзда дейишадик-ку, дадамга нисбатан меҳрсиз эдим. Ич-ичимдан эса ота-онам ярашишларини жуда-жуда истар, буни яратгандан чин дилдан сўраб эдим. Синфдошларим ҳам оила мавзусида мен билан жуда эҳтиёт бўлиб гаплашар эди. Аммо 9-синфдалигимизда янги келган бола менга дадамни таъна қилди. Унинг: "Бир дадани элполамган сенга гапни ким қўйибди", - дегани менга жуда қаттиқ таъсир қилган эди. Шу гапдан сўнг бир ҳафта мактабга бормаганим ҳали-ҳануз эсимда. 10-синфга ўтганимда менинг армоним ушадди, яъни ота-онам ярашишди. Опоким вафотидан олдин дадамга оиласини тиклашни васият қилиб оламдан ўтди. Онам эса оғир меҳнат қилавериш жигари оғрийдиган бўлиб қолганди.

Онам бобомга энди вақт ўтганини, фарзандлари катта бўлиб қолганини,

ярашишининг ҳолати йўқлигини айтди. Бобом эса охиратинг қуяди, деб туриб олдилар. Онамнинг юраги ўшанда кейинги кўргиликлари сезган экан...

Биз дадамнинг уйида яшай бошладик. Қадрдон синфдошларимни, сирдош дугоналаримни ҳам, ва энг муҳими, илк ва чин муҳаббатимни ташлаб бошқа мактабга ўтишга мажбур бўлдим. Янги мактаб ҳам ёмон эмас эди-ю, аммо мен кўниқолмай қийналдим. Айниқса янги оилага. Оиламиз тикланганидан, энди менинг ҳам дадам бор, дея жуда бахти-

ҲАЁТ ДАВОМ ЭТАВЕРАР ЭКАН...

ёр эдим ўшанда.

Лекин минг афсуски, менинг беғубор болалигим, қувнок, шодон кунларим яқун топгандай гўё. Дадамни уйига келганим, лекин бир неча ёшга улғайиб қолгандек эдим. Уйда ҳамма ишларни баҳарар, дадамнинг кўзига кўринишдан жуда кўрқар эдим. Мендан ҳам онамга қийин эди. Онам учун ҳамма нарса маън этилган, ота-онасини бориб қўриш тугул, ҳаттоки кўни-қўшнисиникига киришга ҳам рухсат йўқ эди. Онам ҳаммасига кўндилар, чунки орқага энди йўл йўқ эди. Лекин дадам илгари онам севган инсон эмас, бутунлай ўзгариб кетган экан. Уйда тинимсиз жанжал, ҳатто менинг кўз олдимда онамни калтаклардилар. Онамга ўз ҳукмини ўтказган дадам энди менга осила бошладди. Мен ҳам мактабни йиғиштириб уйда ўтиришим кераклигини айтиб бақирар, мен эса йиғлаб-йиғлаб мактабга кетаверар эдим. Шундай кунларнинг бирини дадамдан келсам, дадам онамни ураётган экан. Югуриб бориб онамни дадамнинг қўлидан ажратиб: "Онамни уришга ҳаққингиз йўқ", дедим. Шунда дадам шунақа ҳақоратли сўзлар билан сўқдиларки, азойи баданим қалтираб кетди. Юрганимча эшик томон қилиб боряману ортимдан айтилган "Ортиқ қорангини кўрмай, э, бўйингин...", деган сўзларини эшитдим. Шу кетганимча бувимникига бордим. Бир умр орзиқиб кутган дадажонимдан кўрганларим қанийди шу ерда тугаса. Минг афсуски, ҳаммаси энди бошланганди. Шундай қилиб бобомникида яшай бошладим. Ўшанда 11-синфга ўтган эдим. Шунча воқеадан сўнг ўрнимда бошқа қиз бўлса нима қиларди, билмадим, аммо бу воқеалар менинг иродамни бука олмади. Олдимга аниқ мақсад қўйдим: "Мен албатта ўқишга кириб катта одам бўламан, онамни, укаларимни бу ердан олиб кетаман, бу йўлда ҳеч нима, ҳатто қиз болалигим ҳам тўқиб бўлмайди!..." Бунинг учун эса ўқиб керак эди. 11-синфда мустақил шуғуллана бошладим. Чунки эски мактабимга қайтиб боришга уялдим. Дадам ҳайдаб юборганини билиб қолишлари мен учун ўлим билан баробар эди. Айниқса, мен чин дилдан севган йигитни, буни билишини истасамдим. Шу залда бир ойча бувимникида яшадим. Бир кун бувимникига амаким (дадамнинг

акалари) келиб қолди. Мен амакимни худди дадамдек яхши кўрардим. Чунки бобом билан дадамникига борганимизда ҳаммадан ҳам амаким хурсанд бўлиб кетарди, менга жуда меҳрибон эди. Уларнинг фарзандлари йўқлиги сабабли, мени ўз қизидек яхши кўрар эди. Дадам эса шу амакимникига киришга ҳам рухсат бермасди. Хуллас, амаким мени олиб кетгани келганини айтди. "Катта амакининг ўли уйланыпти, тўйга Охун келадди. Сен Охунни яхши кўрардингку, шунинг учун сени олиб кетгани келдим", - деди. "Кейин мактабдан сўраб келиши", дея қўшиб ҳам қўйди. Майли, амакимларникида яшаб, мактабни битириб оламан, ахир менга аттестат керакку", деган фикр келди кўнлимга. Шундай қилиб, амакимнинг уйида яшаб, ўқиб бошладим. Агарда 4 баҳо олсам ўша кун ухлай олмасдим. Ўша баҳо-и беш қилмагунча кўнлим тинчимасди. Сенинг илк сонларининг, яъни "Оила ва жамият" газетасини шу амаким ҳар гал олиб келар ва менга берарди. Мен уларни тўплардим. Бир кун ўқиб ўтирганимда дадам девордан мўралаб, мени роса сўқди. Амаким билан да-

дам кўшни бўлиб, ўртада пастакор девор бор эди. Кўрқанимдан рангим оқариб кетди. Қайқа қочишни билмай қолдим. Менинг бу ердалигимдан хабар топган дадам, атайин девор оша қараган экан. Амаким эътибор бермаслигини, бемалол мактабга бориб келиб юришини тайинлади. Аммо юрагимни бутунлай кўркув эгзалаганди. Ховлида бемалол юра олмас эдим. Бўйим новчалигидан дадам кўриб қолмасин, деб энкайиб юрардим. Мени яна бир нарса қийнади. Дадамнинг уйдан чиқганимга 6 ой ўтган бўлса, онамни кўрмаганим ҳам 6 ой бўлганди. Меҳрибон онажонимни жуда соғинган эдим. Аммо бир девор орқасида туриб ўз онамни кўра олмасдим. Мен ҳаммасини ичимга ютиб яна ўқишга берилдим. 11-синфни ҳам битиришга 2 ой вақт қолди. Илк баҳор нафаси кезган айна Наврўз кунлари эди ўшанда. Дугоналарим Наврўзни нишонлаб, сумалак пиширамиз, деб айтгани келишди. Амаким менга рухсат берди. Қанчалар севингандим ўшанда. Лекин ўша кун мен учун энг армонли кун бўлиб ёдимда қолди. Мен севган йигитимнинг севгисини рад этдим. Биз деярли бир-биримизни сўзсиз тушунар эдик. Аммо бирор марта севги тўғрисида гаплашмаган эдик. Ўша кун эса унинг илк юрак изҳорини кескин рад этдим. Унга бутунлай бефарқлик кўрсатдим. Чунки шундай қилишга мажбур эдим. Юрагим беғубор ва соф муҳаббатга тўла бўлса ҳам, дард ва алам уни кемириб бораётгандек эди. Бу аламлар оиламиз туйфайли эди. "Мен сенга муносиб эмасман, сенга шундай қиз лойиқки, у ҳамма қадрлайдиган, яқинлари ардоғидаги қиз бўлсин, у сени бахтли қилади, сенинг бахтинг, сенинг бу дунёда борлигининг ўзи мен учун катта бахт..." Мен шундай қарорга келгандим. Ўшанда тўғри қилганимни ёки хатоми буни ҳалигача билмайман. Чунки уни ханузгача бир дамба бўлсин ҳаёлимдан чиқара олмаيمان. Балки ҳаётда мени суяб турган нарса шу муҳаббатдир...

1993 йил 25 май. Мана 11-синфни ҳам битириямиз. Аёло баҳоларга ўқиганим учун номим алоҳида зикр этилди. Шаҳодатнома бериладиган кечада директориимиз ана қўшиб қўйди: "Сен албатта ўқишинг керак, амакинг менга сени

ўқишга киришингга ёрдам бераман", деб сўз берганди. Мен амакимни қистай бошладим. Амаким эса ҳар хил баҳоналар билан ўқишга киришимни орқага судрар эди. Мактабни битириш кечамизда бир синфдошим "Сизни Андижонга бериб қўйишди, тўй қачон", деган эди. Мен буни ҳазил деб ўйладим. Амакимни ҳадеб қистайвергач (чунки шаҳарга бир ўзим ҳеч қачон бормагандим): «Қизим, сенда гапим бор, - деб қолдилар. - Сен менга ўз қизимдексан, аммо менинг сенда ҳаққим йўқ, сенинг даданг бор, сен дадангнинг айтганини қилишинг керак. Сен эсли қизсан, даданг сени Андижонга — аманнинг қариндошига фотиҳа қилиб қўйди. Августда тўй...» Амаким гапирартилару, рангим оқариб даҳшатдан қотиб қолдим. «Ахир нима учун, мен дадамга нима ёмонлик қилдим, нима учун мени ёмон кўрадилар, нега ёш умримни ҳазон қилмоқчилар, эндигина 16 га қадам қўйдим-ку...» Мен шу кундан бошлаб ҳеч ким билан гаплашмай фақат йиғлардим. Амакимнинг раҳми келди шекли, бир кун кечқурун эрталаб ўқишга ҳужжат топширгани боришимизни айтди. Ўша кунни туни билан ухламай тонгни кутгандим. Хуллас, университетга бордик. У ерда қабул тугаган экан. Саноят техникумига ҳужжатларимни топширдик. Амаким менга шарт қўйди: "Агар ўқишга кирилсанг кирилдинг, мабодо йиқилсанг, дадангнинг гапига қўнасан", - деди. Мен астойдил имтиҳонларга тайёрландим. Биринчи имтиҳон — она тилидан диктант эди. Хуллас, шу имтиҳондан йиқилдим. Мен бунга ишонмай диктантимни қўришни талаб қилдим. Рад жавобини олгач, бутунлай

ҳаётдан ҳафсалам пир бўлди. Кейинчалик амаким тан олдики, у ерда бир танчили бўлиб мени йиқитишини сўраган экан. Энди мен учун ҳеч қандай нажот йўли қолмаганди. Сўнгги умидим онажонимни бир қўриш... Аммо онамни бир илож қилиб, қаққириб қўрдим, онамдан ҳам: "Нима бўлганда ҳам даданг, айтганини қилмасанг бўлмайди", - деган жавобни эшитдим. "Қочиб кетаман", миямга келган бу фикрдан суюниб кетдим. Нарсаларимни йиғиштириб, "Амаки, мен бувимникига кетдим, нима бўлганда ҳам мен сизни ўз дадамдек яхши кўраман", дедим-да бувимникига кетдим. Бобом билан бувим мени болалигимдан меҳр билан катта қилишди. Аммо дадам уларни ҳам юз-хотир қилмай, ҳатто бир оғиз сўрамай, келган совчини ҳам сўраб-суриштирай фотиҳа қилиб юбораверибди. Бобом бундан жуда ҳафа бўлдилар. Менинг аҳволимни кўриб, дадамнинг олдида бормоқчи, уни бу фикрдан қайтармоқчи бўлдилар. Мен ўша кун бобом келгунларича дарвоза тағида қутиб ўтирдим. Бобом эса бошлари эгик ҳолда қайтиб келди. "Ўзини осадими, ёқадими менга барибир, қиз узатпман, деб элга ош бераман, аммо мени айтганимни қилмаса, пес-мохов бўлади..." Дадажонимнинг айтган гаплари шу бўлибди. "Онам, (бобом мени шундай қаққирардилар) дадангизни айтганини қилинг", - дедилар маънос. Мен тирик мурдага айлангандим гўё. Дадам учун мен бир буюм, хоҳлаган одамга сотиб юбориши мумкин эди. Наҳотки муслмон одам ўз пуштиқамаридан бўлган қизини шунчалар хўрласа. Дунё кўзимга қоронғу бўлиб кетди. Ўз жонимга қасд қилмоқчи бўлдим. Бунни тоғамнинг хотини келиноғим сезиб қолдилар. "Бундай қилсангиз қиз бола шаънига ёмон бўлади", - деб тушунтирдилар. Сўнг бобом ҳам узок насихат қилдилар. "Ўз жонига қасд қилиш иродасиз кишининг иши, у ўз охиратини қуйди-ради", - дедилар. Шундан сўнг бу йўлдан қайтдим. Аммо юрагимдаги аламли доғлар билан бирга ётган орзу мақсадлар ҳали сўнмаган эди. Мен охиригача қуралишга қарор қилдим. Тўйга бир ҳафта қолганда иккита амаким машинада келиб қолишди. Мен қочиб кетдим.

(Давоми бор.)

ЗУЛАЙҲО

Фаргона виллояти

ЎҒИРЛАНГАН КЕЛИН «ҚАЙТДИ»...

Ё алҳазар, бу дунёнинг ишлари жуда қизиқ-да. Яқиндагина Ҳалима хола кўчада мени учратиб қолиб: "Ҳой келин, қизимга бирорта тузукроқ кўёв топсангчи, мана бу кўп қаватли биоларнинг ичида қиз борми, йўқми биров билади, биров билмайди", - дея нолиб қолдилар.

- Вой холажон, Намунахон эндигина 19 ёшга тўлди, шовмасангиз кўёв бола ўз оёғи билан келади, - дея юпатдим. Ана шу учрашувдан сўнг орадан олти ой ўтиб Намунани бир қозоқ йигит опқочиб кетибди, деган гап тарқалди. (Қозоқ миллатига мансуб кишиларда қиз болани олиб қочиш ҳали ҳам одат тусидан тушмаган.) Бу гапларни эшитиб, ҳа яхши бўлибди дедиму, ўйланиб қолдим. Сабаби, Намуна ўта замонавий қиз бўлиб, қиш ойларида тор шим, ёзининг иссиқ кўнлариди шортлик кийиб юрар, унинг бундай юришига маҳалланинг даярли барча аёллар эркакни ўрганиб кетишганди. Уни олиб қочиб кетган йигит қиш-

йўқотиш учун нақ 20 минг сўмлик дори олиб бердим. У қирилгурлар ҳам худди қудамга ўхшаб бирам ёпишқоқ экан, ҳеч кетмайди дегин. Қизим бечорани бир кўрсанг эди, Овқат емаганидан озиб-тўзиб кетган, шунга тухум билан қолбаса қувуриб берсам, ўзига сал келиб қолар дедим, уйга қирарсан", - дея ўтиб кетдилар. Намуна бургалар тугул, ўзини қаламушларга ҳам хафа қилдириб қўядиган қиз эмас-ку, деган ўй ҳаёлимдан ўтди.

Кўёв тўра маҳалламиз яқинидаги бир магазинда қоровул бўлиб ишлар, бечора аразчи хотиннинг қовоғини очай деса, бургалари кўп ҳовлида яшовчи онаси хафа бўлади. Онасининг кўнглини олай деса, хотинини яхши кўради. Бир кун хотинининг кетиб қолганидан алам қилган кўёв тушмагур онаси билан жанжаллашиб қолибди. "Агар хотинимни олиб келиб бермасангиз мана шу бургали уйлариңгизга ўт қўяман", - депти. Она бечора ҳайрону лол. Шунча йилдан буён барча аёлларнинг ҳавасини келтириб покиза яшайдиган аёлини келини тушмагур бир кечада "бурга бозор" га айлантириб кетди-қўйди. Кейинроқ эшитишимизча, воқеа аслида мана бундай бўлган экан. Ушбу хонадонда керилишиб, қанот кериб юрган бургалар кўёв томонга мўтлақо бегона бўлиб, улар келин томондан келишиб, шу ерда болачака орттиришиб, оила қуриб кўпайишибди. Намунанинг бепасандлиги, уй-рўзгор ашёларини кир-чир тутиши бургаларга қўл келиб, улар кундан-кунга қўпаяверган. Келини ва ўғлининг ҳар тоғда уйларида "кичиниб" қишларини кўрган она бир кун Намуна онасиникига кетганида уйларига кириб, озгина кўёш тегсин деган мақсадда кўрпаларни ҳовлига олиб чиқиб ёйиб қўйибди. Онасиникидан келиб ҳовлида офтобда ёйилиб ётган кўрпаларни кўрган келиннинг ранги ўчади. Мен

йўқлигимда қайнонам унга кирибди-да, деган фикр ҳаёлида чарх урган Намуна ҳовлини бошига кўтариб дод солибди. Қайнонасини ўғрига чиқарибди. Қизининг аянчли аҳволидан

телефон орқали хабар топган онаси, икки овора бўлиб юрмай деб бира-тўла қаттақон машина ҳам олиб келиб, Намунанинг сеп-сидирғасини олиб кетибди. У бўлди, бу бўлди ана шу бурга тушмагурлар икки ёшни бир-бирларидан ажратиб юборди.

Намуна онасиникига қайтиб келиб ҳам эски одатини қанда қилмади. Эртадан кеч ойна олдида бўёқ-сўёқ килиб ўтирса ўтирдик, бирон марта қўлига супурги олиб, уйлари йиғиштирай, келин ойимга ёрдам берай демади. Қайсингилсининг танноз, ишқамаслигидан бечор бўлган Ҳалима холанинг кенжа келини ҳам онасиникига кетиб қолди. Хуллас, қаҳрамонимиз Ҳалима хола ўзининг қилиб қўйган хатосини тушуниб етди ва маҳалланинг иккита аёлига қизларини қўшиб қудасининг олдига жўнатди. Ношукур бургаларнинг аёвсиз зарбасидан баданида қизил доғлар қўпайиб кетган келинини кўрган қудда хола уни қабул қилмади: "Мана шу келиним кетганидан буён жонимга оро кирди. Ҳамма нарсам жой-жойида, пок-покиза турибди. Келиним ўзи билан бирга аразчи бургаларини ҳам олиб кетган экан, барака топсин". Шундай қилиб ўғирланган келин яна ноилоҳ орқага қайтди.

Нигора Йўлдошева

(Боши ўтган сонда.)

Бўёғи тушдек кечди. Матлубанинг тепа-сида кундоши Мавлуда пайдо бўлди. Қўрқувдан кўзалари олайиб кетган Матлуба ҳайрат билан унга тикилди. Туман ичидан чиқиб келган Мавлуда нигоҳини шифонердан узмайин сўзланди.

- Ҳой, уйқучи гўзал, - деди у чап оёғининг учи билан Матлубанинг бошига ниқиб, тезроқ туриб Мойлиқоранинг кийимларини топиб бер, мен шифонердан ахтариб тополмадим. Ҳамма нарсанг ивирсиб, аралаш-қуралаш бўлиб кетди. Эссизгина, шифонериям хор қилибсан. Тур, тура қол, тезроқ бўл, вақт кетмасин, ҳар дақиқа

БЕЗОВТА

ганимат, шовилмасам бўлмайди, у икки дунё орасида турибди ҳозир.

Донг қотиб қолган Матлуба анча маҳал анграйиб турган, сўнг ҳадик, қўрқув, ажаб-сираш, ваҳима, ҳайрат аломатлари жамланган синик товушда қалтираб, қақшаб сўради:

- Кийимларини нима қиласиз?
- Нима қилардим, ўзига олиб бориб бераман.
- Ўзи энди нима қилади кийимларини?
- Нега буна эзмаланиб ўсмончилайсан, нима қиларди, қияди-да.
- Ахир, у киши... энди ўлган-ку, қандай қияди, нимага қияди...
- Бекор айтибсан, Мойлиқора ўлмаган, тирик. Сенлар уни тирик-лай қўмгансанлар. Ҳозир тирик, кийимларини қияди-ю қайтиб келади. Сен

туққан уч боланинг атиги биттагинасини мен туққаннимда ҳам Мойлиқора бу ҳолга тушмас, тириклай гўрга қўмилмас эди. Не қўлайки, Мойлиқора билан ўн йил тирноққа зор бўлиб яшадик. Мойлиқора мендан ажралиб, сенга уйланидан сўнг, аламимга қидолмай, ўзимни ўзим заҳарлаб ўлдирдим. Биз икки фарзанд қўриб, бирига Марғуба, иккинчисига Азиз деб исм қўйишни ният қилардик. Афсуски, бу фойини дунёдан икки қўлим тепамда, армон билан қўзим очик кетди. Етти йилдан бери Мойлиқорани кутардим, тақибимни тўхтамдандим. Мана, ниҳоят, ҳаммаси бир йўла ўнг келиб, ёнимга ҳам борди. Доим айтардим, Мойлиқора фақат меники деб, айтганимдай меники бўлди. Бир нарсига эътибор бер. Мойлиқора 16 августда туғилган, яна худди 16 август кунини ўттиз етти ёшга тўлганда ёнимга борди. Яна бир нарсига эътибор бер, биз саксон саккизинчи йилнинг август ойида турмуш қургандик. Қўрдигимиз мўъжизани!

- Бўёғи... шундайку-я, лекин ҳозир сиз, кийимларини кийиб, қайтиб келади, дегандиңгиз-ку, яна нега меники бўлади, дейсиз?

- Қайтиб келсам, руҳи, арвоҳи мен би-

лан қолади энди. Сен билмайсан, у ёкда шундай қоида бор: эркак буюкда нечта хотин олмасин, у ёкда кўз очиб кўрган биринчи хотини билан бирга бўлади. Аёл ҳам нечта эрга тегмасин, кўз очиб кўрган эри билан топишади. Энди сенга эр йўқ. У менинг орқамдан Термиз, Тошкент, Қозғистон-у Бухороларда юрган кезларидаям Янгийўлга қанчалар азоб билан қатнаганини қоши сен билсанг, қоровой!

- Қўйинг энди Мавлуда опа, бундай гапларни гапирманг, гапларингизнинг ваҳимасидан қора терга тушиб кетаяпман. У киши энди ўлган, қайтиб тирилмайди, кийим ҳам киймайди, қайтиб ҳам келмайди. Бу ёмон бўлади. Сиз ҳам ўлиб кетгансиз, энди гўрнингизда тинчгина, орқаларингизга бурилмасдан ётиңгизлар, охиратларингиз обод бўлиб, у дунёларингизни берсин.

- Бўлди, кўп саннамасдан, тезроқ кийимларини туғиб бер!

- Йўқ, ундай деманг, тушда ўлган киши уйдан нарсас олиб кетса ёмон бўлади, мени энди тинч қўйинг. Бунинг устига, Мойлиқоранинг жўраси Бадир ака буғун таъзиядан сўнг ёнимга кириб ҳол сўраб, ўқсиманг, ўзим бор, дегандилар. Энди ўлиқдан кўра тирикдан фойда-да... Мойлиқораним қўл остига ишга олиб, ўз эркини ўзига бериб қўйганди.

- Кўп бидиллама, тинч қўйиб бўлман сен нияти бузукни! - Мавлуда шундай, деб Матлубанинг томоғига чанг солди. - Мойлиқоранинг кийимларини тезроқ топиб бермасанг, бўғиб ўлдираман.

- Вой-дод!! Ер-да бодернлар, ўлди-им!

Бу овоздан хо-

надагиларнинг

ҳаммаси уйғониб кетиб, бараварига сапчиб ўринларидан туриб кетишди. Кимлардир ёқасидан қўқрағига тушлади. Матлуба қора терга тушиб, сочлари жикка қўл бўлган ҳолда икки қўли билан томоғига чанг солганича тўшадида илондек тўлғониб дод соларди.

Онаси ҳаллослаб келиб, қизининг бошини тиззасига олди. Қайнонаси туртинчи, суртинчи, пиёлада сув келтирди-ю, юзига селди. Бошқалар ҳам уни ўраб олишди. Уй ўртасида изиллашиб йиғлашаётган Марғуба, Азиз ва Чаманларга биронтаси қайрилиб ҳам боқмасди. Анчадан сўнг ўзига келиб, сал ҳушини ўнганган Матлуба телба қиёфасига кирган бўлса-да, тушда кундоши билан кечган ҳолатини синик товушда, узук-юлук ҳолда ҳўрсиниш аралаш сўзлаб берди-ю, ҳушидан кетди. Онаси уввос солиб беҳуш қизига ёпишди. Қолганлар саросимада қолишди. Мойлиқоранинг онаси отилиб чиқиб кетиб, меҳмонхонадан эрини қақириб олди ва ўпкаси озғизга тикилганича шоша-пиша туш тафсилотини баён қилди. Хотинини тинглаётган эр сергаклиниб, ҳушёр тортиди, тараддуллана, безовталана бошлади ва хотинининг мулоҳазаларини бегоҳат эшитган ичкари кириб муллани маслаҳатга чорлади. Мулланинг ҳулосасидан кейин бир зумда меҳмонхонада ўн чоғли яқинлар ҳам бўлишди.

...Тонг отган маҳалда Мойлиқоранинг қабрига тортилган тупроқ ҳам қайта ташқарибга тортиб чиқариб бўлинди. Кашу қоқиллари тоғ чўққилари ортидаги қўри-на бошлаганда лаҳат туйнугидаги чимлар ҳам олиб бўлинди. Ҳамма турган жойида донг қотиб қолди. Кафан тилка поря йиртилган, Мойлиқора эса, лаҳат туйнуги олдида юз тобан ҳолда пешонасини туйнук пастига тираганича роставкамга ўлиб ётарди. Кабр тепасидагилар ўзларини ўнлагунарларича ҳам бўлмай, Матлубанинг жони узлгани ҳақида орқаларидан хабар келди.

Нормамат ТОВА

Ҳаёт ташвишлари ва қувончлари

лоқда онаси билан яшар экан. Ёлғиз ўғил бўлгани учун онаси икки ёшга дабдабали тўй қилиб берди. Тўйга борган қизларнинг баъзилари Намунага ҳавасла боқишиб, "Келин-кўёв бир-бирига жуда мос экан", дейишса, баъзилар "Намунанинг қайнонаси "чисто плотный" аёл экан", - дея лоф уришарди. Ҳай-хуй билан тўй ўтди-ю, кетди. Тўйдан оғизларга тушган конфетларнинг таъми эриб бўлгач, майда-чуйда гаплар бош кўтариб қолди. Эмишчи, "маҳалланинг поршогини" лақабини олган қайнона Намунанинг шаҳарча қилиқларини ҳеч кўтара олмай, унга азоб бераётган эмиш. Кун бўйи уйқудан бош қўтармайдиган танноз келинга бу таъна-ю, дашномлар оғирлик қилиб онасиникига кетиб қолибди. Хуллас, у бўлди, бу бўлди барча ҳавас қилиб келган тўй орадан икки ой ҳам ўтмай "ўй" га айланди. Бир кун қўчада қўшни аёллар билан гурунглашиб турсам, қўлида икки дона тухум билан, битта музқаймоқ кўтариб яна ўша Ҳалима хола ўтиб қолди.

- Ҳа холажон, музқаймоқ ейдиган неварангиз йўқ эди-ку, - сўрадим қизиқчи.

- Вой келин, Намунамини кўч-кўрон билан уйимга опкелиб қўйдим. Болам бечорани "бурга бозор" га келин қилиб берган эканман. Уйидаги бургаларини

Оила ва жамият

Муаллиф фикри тахририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. Фойдаланилмаган қўлёзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб қилинмайди. Газетадан қўчириб босилганда "Оила ва жамият"дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САЙДОВА

Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриқлар, ёнлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 34-25-46

"Шарк" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма хонаси. Манзил: Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти - 20.00
Босишга топширилди - 21.00

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва сақланган.

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.

ҲОМИЙ: "Матбуот тарқатувчи" Акционерлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - Якка обуначилар учун 176

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси-да № 33 рақам билан рўйхатга олинган.

Буюртма Г - 742. Формат А-3, ҳажми 2 босма тобқ.

Баҳоси эркин нарҳда. Адади - 3183

Саҳифаловчи — Акбар ШОДИЕВ.

Рассом — Набижон ХОЛМУРОДОВ.

Навбатчи — М. СОДИКОВ.